

San Pablo Corinto vü'ejoopo pa'inare charo chü'o tocha saosi'ea'me

Chü'o saosi'ea'me

¹ Chü'ü, Pabloji, ie chü'o tocha saomü, mai majapãiüja'ü Sóstenena'me. Diopi chü'üna Jesucristo chü'ure saosi'küa'mü, Repau chü'ore chü'vaa'kü chini. ² Músanükonare Corinto vü'ejoopo pa'inare, Jesucristo'te cuasakuanupü'te, ija'ova tocha saomü chü'ü. Músanükonari re'oja'che pa'ijü cu'ache cho'omairo paapü chini chëa paamü Jesucristo músanükonare. Ücuachi'a chekúnare, Jesucristo'te cuasanare cheküchejña pa'inare tocha saomü chü'ü ie, ñaa'jü chini. Repau Jesús, Maire Paakü ücuachi'a repanare paamü. ³ Mai Ja'kü Dios, Maire Paakü Jesucristona'me na'a rüa re'oja'che cho'okaijanaa'me músanükonare, re'oja'che paapü chini.

Jesucristo re'oja'che cho'okaiche'te küamü

⁴ Jesucristoji músanükonani re'oja'che pa'iche cho'okaiüna músanükona re'oja'che pa'iche'te cuasakü, mai Ja'küre Diore pojokü, "Re'orepamü", chiikü'mü chü'ü. ⁵ Repau Jesucristo músanükonare si'ache ñisi'küa'mü. Dios chü'o asa chëañena'me Repau chü'o chü'vamasiche ñisi'küa'mü Repau músanükonare chekúnani masi chü'vaa'jü chini.

6 Chukunapi Jesús pa'iche'te musanukonani kuarena asa chëa Jesucristoni jovosinaa'me musanukona. Jovorena Ûcuauji musanukonani cho'okaiuna re'oja'che pa'ijuna ña, "Pablo chu'vasi'e chu'o ùcuarepa'a'me", chiime chekuna. 7 Musanukonare Jesucristo jo'e rajache pojojü cha'anare Dios ïsiche si'ache pa'iche re'oja'che karama'mü, Repau Rekochoji cho'okaiuna. 8 Repau Jesucristo, Maire Paaku, cuhama'ñe re'oja'che cho'okaiü pa'imü, maipi re'oja'che paaru chini. Maipi Repau rairümü cu'ache peona paaru chini jo'e rairümüjatü'ka re'oja'che cho'okaiü pa'ija'mü Repau maire. 9 Dios Repau cho'ora chiiche jorema'ñe peore ùcuarepa cho'okü'mü. Ûcuauji maire chëasi'ku'a'mü, Repau Mamakuni Maire Paaku Jesucristoni ja'me re'oja'che paaru chini.

Jesure cuasanata'ni säiñechi'a pe'ruche'te kumatü

10 Musanukonare, chu'ü majarpäijanare, Jesucristoji chü'ukuna rüa chu'vamü chu'ü, ùcuamakaru te'ekuanuchi'a pa'ijü säiñechi'a pe'rujü, "Chukunaa'me chekunare na'a re'oja'che pa'ina", chiima'ñe paaru chini. Pe'ruma'ñe ùcuachi'a ùcuate'e cuasajü pa'ijü ùcuate'eüjakuanupü jovo re'oja'che pa'ijü'ü. 11 Musanukona säiñechi'a i'kajü cavache Cloé vü'e pa'inapi kuasinaa'me chu'üre. 12 Te'ekuanuchi'a pa'ijü säiñechi'a cuhejü ùcuauko ija'che i'kajüasome musanukona: "Chukuna Pablo neena'a'me", chiiüasome te'ekuanupü.

Chekukuanupɛ, “Apolos neenaa'me chukuna”, chiijuasome. Chekukuanupɛ, “Pedro neenaa'me chukuna”, chiijuasome. Chekukuanupɛ, “Cristo neenaa'me chukuna”, chiijuasome.

¹³ Jã'aja'ñe pa'iche cu'amɛ. Jesucristo ca'nivɛ ũcuate'eca'nivɛ'me. Repau neena ũcuaja'che ũcuate'eɛjakuanupɛ'me. Chɛ'ɛpi, Pabloji, mɛsanɛkonare kurususẽ'verona jũni ro'ikaimanesi'kɛa'mɛ. Jesucristo'mɛ mɛsanɛkona cu'ache cho'оче kurususẽ'verona jũni ro'ikaisi'kɛ. “Pablo'te cuasanaa'me chukuna”, chiiju okoro'vecojñomanesinaa'me mɛsanɛkona. “Jesucristo'te cuasanaa'me chukuna”, chiiju okoro'vecojñosinaa'me mɛsanɛkona.

¹⁴ Chɛ'ɛ inarechi'a okoro'vesi'kɛa'mɛ: Crispona'me Gayo'te. Jainukore okoro'vemanesi'kɛjekɛ Diore pojokɛ, “Re'orepamɛ”, chiimɛ chɛ'ɛ.

¹⁵ Chɛ'ɛpi chekɛnare na'a jainukore okoro'vesi'kɛ pa'ito, “Pabloni cuasajɛ okoro'vecojñosinaa'me chukuna”, chiira'ame mɛsanɛkona chɛ'ɛre.

¹⁶ (Ãa, ũcuachi'a chekɛnare Estéfananana'me repau majapãi okoro'vesi'kɛa'mɛ chɛ'ɛ. Chekɛnareta'ni okoro'vemanecosomɛ chɛ'ɛ.)

¹⁷ Dios chɛ'ɛre pãire okore ro'vea'kɛ chini raomanesi'kɛa'mɛ. Mɛsanɛkonani Repau chɛ'ore chɛ'vaa'kɛ chini raosi'kɛa'mɛ chɛ'ɛre. Jesucristoji pãi ũcuanukore kurususẽ'verona jũni ro'ikaisi'kɛa'mɛ, Repauni cuasajɛna oiɛ cu'ache'te ãsekasa chini. Mɛsanɛkonare rũhiñe kuasi'kɛa'mɛ chɛ'ɛ jã'a mɛsanɛkonapi jũniso vati toana sani uujɛ chini. Rũhiñe kuama'ñe chɛ'ɛ cuasachechi'a che'choru, Jesucristo maire

cho'okaisi'e Dios pa'icheja saimanera'ame mʉsanʉkona.

Jesucristo peore masiche'te kuamʉ

¹⁸ Pāi Jesucristoni cuasamarʉ vati toa saijana ũcuanʉko, pāi cu'ache cho'oche'te Repaʉ jũni ro'ikaisi'ere pāipi kuajʉna asani, "Pāi vesʉna i'kache'me jã'a", chiijʉ cuasame. Maireta'ni Repaʉ pa'icheja saijanare jã'aja'ñe chʉ'vachʉ'ore asato re'oja'imʉ. Jã'aja'ñe cuasajʉ, "Dios peore masiku'mʉ", chiime mai. Jã'ajekʉna Repaʉ chʉ'ore asajʉ Jesucristo maire jũni ro'ikaisi'ere asamasi Repaʉni jovorena mai rekoñoã care'vakaisi'ku'a'mʉ Dios. ¹⁹ Dios chʉ'o aperʉmʉ tocha jo'kasi'e ija'che kuamʉ:

"Chʉ'ʉ, Dios, pāi, 'Rʉa masime chʉkʉna', chinare repanajẽ'e vesuche'te cho'o ñoja'mʉ. Chʉ'ʉpi ũseto repana masiche repajẽ'e peoja'mʉ", chiimʉ Dios.

Jã'aja'ñe chiimʉ Dios chʉ'o aperʉmʉ tocha jo'kasi'e.

²⁰ Pāi rʉa masinare ñani, "Rʉa vesʉme ina", chiimʉ Dios. Aperʉmʉ Repaʉ chʉ'ʉsi'e judiõpāi che'chonare ñani, "Masi che'choma'me ina", chiimʉ Dios. Pāi, repana cuasacheja'che cuasamanani repana cuasache'te asa chẽaa'jʉ chini i'kamasinare ñani, "Peoche i'kame ina", chiimʉ Dios. Repaʉji ñato pāi ũcuanʉko rʉa vesʉnachi'aa'me. Pāi si'ache masinare ñani, "Chuta'a masiche rʉa karamʉ inare", chiimʉ Dios. ²¹ Dios peore Masiʉjekʉ pāi ũcuanʉkore cho'osi'ku'a'mʉ. Jã'ata'ni maire pāi peore masinare cho'omanesi'ku'a'mʉ Repaʉ. Mai cuasachechi'a cuasani Dios pa'iche vesʉra'ame

mai. Diopi maire Repau pa'iche'te kuama'to vesura'ame mai. Jã'ata'ni maini oiũ, Repau pa'iche kuaku'mũ Repau. Ũcuauji kuakuna pãi chekunare Repau chu'ore chu'vame chukuna. Chu'vajuna asaju, "Peoche i'kame ina", chiime pãi chukuna'te, Repau'te cuasamana. Jã'ata'ni Repau chu'ore asa chẽa Jesucristo'te cuasanare vati toa sani uuche ũsemũ Dios.

²² Jã'ata'ni pãi rũa jachame. Judíopãi Dios cho'omasiche'te ñañũ chiime. Dios chu'o chu'vanapi jã'aja'ñe cho'o ñoma'to repaña chu'vache asacuheme repaña. Judío peonata'ni rũa masina i'kachũ'ore asaũũ chiime. Dios chu'o chu'vanapi rũa masina i'kachũ'ore i'kama'to asacuheme repaña. ²³ Jã'ata'ni chukuna pãi cu'ache cho'ochẽ'te Jesucristo kurususẽ'verona jũni ro'ikaisi'ere ũcua kuaju pa'inaa'me repañare. Jã'are chu'vajuna asaju judíopãi, "Asauama'ñe i'kame ina", chiime chukuna'te. Jã'a cho'oto judío peona, "Rũa vesuna i'kache'me jã'a", chiime chukuna kuache'te asani. ²⁴ Jã'ata'ni Dios chẽasinata'ni asa chẽa Jesucristo jũni ro'ikaisi'ere cuasaju, "Dios peore Masiujeku peore cho'omasiku'mũ", chiiju cuasame judíopãina'me judío peona. ²⁵ Pãi te'ena, "Dios rũa vesũ'mũ", chiinaa'me. Jã'ata'ni Dios peore masiku'mũ. Pãi rũa masinare na'a rũa masiku'mũ Repau. Chekuna pãi ija'che i'kame: "Dios peoche i'kaku'mũ. Repau cho'ora chiiche cho'ovesuku'mũ Repau", chiime repaña, jachaju. Dios peore cho'omasiku'mũ. Pãi te'eujẽ'e cho'ovesuche cho'okũ'mũ Repau.

26 Asarepajũ'u, chu'u majapãijana. Dios musanukonare chẽasi'ere cuasajũ'u. Reparumu Dios musanukonare vesuva'nani na'a jainukore chẽasi'kua'mu. Pãi masinare jainukore chẽamanesi'kua'mu Repau. Kurinare jainukore chẽamanesi'kua'mu. Pãi chũ'unare jainukore chẽamanesi'kua'mu Repau. 27 Diopi vesuva'nani ña chẽa paaku che'chouna rua masinare na'a rua masime repana chura. Jã'aja'ñe cho'omu Dios pãi vesuva'nare, chekunapi, "Masinaa'me chukuna", chiisinapi ña repana pa'iche meñe cuasa, vajuchuju, "Maita'ni rua vesume", chini masia'ju chini. Re'oja'che pa'ivesunare ũcuaja'che chẽasi'kua'mu Dios. Chẽa paaku Repauji si'arumu cho'okaiuna chekunare na'a re'oja'che pa'imasime repana chura. Jã'aja'ñe cho'omu Dios pa'ivesunare pãi, chekunapi, "Re'oja'che pa'imasinaa'me chukuna", chiisinapi ña repana pa'iche meñe cuasa, vajuchuju, "Maita'ni re'oja'che pa'ivesunaa'me", chini masia'ju chini. 28 Repau Dios pãire paara chini chẽamu. Jã'ata'ni chekunare pãi re'oja'che cutucojñonare chẽama'mu Repau. Ija'che pa'iva'nani, "Paauamu chu'ure", chini chẽamu Dios: Chuova'na pa'iva'nana'me vesuva'nare pãi cuhecojñova'nare chẽamu Repau. Pãi chekunare re'oja'che cutucojñonareta'ni, "Paauamanaa'me chu'ure", chiimu Dios. Jã'aja'ñe cho'okumu Dios, re'oja'che cutucojñonapi vajuchua'ju chini. 29 Pãi chẽa jã'aja'ñe cho'okumu Dios repapani meñe ija'che i'kamanea'ju chini: "Rua masiju rua re'onaa'me chukuna", chiimanea'ju chini.

Jã'aja'ñe i'kache rúa cuhemu Dios. ³⁰ Diopi cho'okaiuna Jesús neenajeju na'a rúa masime mai chura. Chura Dios maire re'oja'chechi'a cho'onare cuasacheja'che cuasamu. Ūcuachi'a re'oja'che pa'ire'omu maire. Aperumu vati ai paasinare chura Jesucristoji tua re'oja'che paamu maire. ³¹ Jã'ata'ni maipi, "Re'onaa'me chukuna", chiiju paapu chini tua paama'mu Jesucristo maire. Dios chu'o aperumu tocha jo'kasi'e ija'che kamu:

Meñe, "Re'okumu chu'u", chiima'ñe Diorechi'a pojoju re'oja'che i'kaju pa'ijũ'u.

Jã'aja'ñe kamu Dios chu'o aperumu tocha jo'kasi'e. Jã'ajekuna, "Peore cho'omasiku'mu mu'u", chiiju pa'ijũ'u Maire Paaku'te.

2

Jesucristo jũni vajũraisi'ere kamu Pablo

¹ Musanukona aperumu asamanesi'ere Dios chu'ore kuara chini saisi'kuamũ chu'u musanukona pa'icheja. Sani rúa masina chu'opi musanukonare Dios chu'o chu'vamanesi'kuamũ chu'u. ² Musanukona pa'icheja saipi'rarumu ija'che cuasasi'kuamũ chu'u: "Sani Jesucristo pa'ichechi'a kuaja'mu chu'u, Repau kurususẽ'vero jũni ro'ikaisi'ere, repanapi masia'ju", chini cuasasi'kuamũ chu'u. ³ Vajuchurekocho paakũji musanukonare ja'me pa'iu kurukuruu chu'vakũ pa'isi'kuamũ chu'u. ⁴⁻⁵ "Chu'upi pãi rúa masina i'kache chu'o i'kato Dios chu'ojẽ'e cuasama'ñe rupu pãi cuasachechi'a cuasacosome jã'ana", chini cuasa, saisirumu jã'ajachu'o i'kamanesi'kuamũ

chũ'u mʉsanʉkonare. Chũ'uni Dios peore Masikuji Repaũ Rekochoji cho'okaiũna masi chũ'vasi'kua'mũ chũ'u mʉsanʉkonare, Jesucristoni cuasaajũ chini. Mʉsanʉkonare ũcuachi'a Dios Rekochoji cho'okaiũna chũ'u chũ'vache asa chẽasinaa'me.

Dios Rekochoji cho'okaiũna Repaũ chũ'o asamasiche'te kũamũ

⁶ Jã'ata'ni Jesucristo'te masi cuasanare Dios chũ'o na'a vesacheji che'chonaa'me chũkũna. Pãi cuasacheja'chere che'chomanaa'me chũkũna. ũcuaja'che irũmũ cana pãi chũ'ũna cuasajũ chũ'ũñeja'ñe cuasajũ che'chomanaa'me chũkũna. Repana irũmũ pãi chũ'ũna si'asojanaa'me. ⁷ Aperũmũ Repaũ chuta'a cheja cho'omarũmũ Dios maire irũmũ icheja pa'inare cuasakũ ija'che te'eũji i'kaasomũ: "Re'oja'che cho'okaija'mũ chũ'u repanare, icheja chũ'u pa'ichejare rani paapũ chini", chiiũ cuasaasomũ, maipi Repaũni cuasajũ Repaũ pa'ichejare sani paapũ chini. Aperũmũ Repaũji jã'are peore kũamaũna vesũsinaa'me pãi. Churata'ni Repaũ kũamanesi'ere maire cho'okaiche'te chura ũcuauji kũaũna asa pãi ũcuaukore kũame chũkũna. ⁸ Chũkũna kũache asanata'ni irũmũ cana pãi chũ'ũna ũcuauko Diore cuhena asavesũjũ asa chẽama'me. Dios chũ'o aperũmũna asa chẽasina pani Maire Paakũ'te Jesure peore Masiũ'te kurususẽ'verona jẽ'jo nũko vẽasoche chũ'ũmanera'asinaa'me repana. ⁹ Ija'che kũamũ Dios chũ'o aperũmũ tocha jo'kasi'e:

Dios Repau'te chiinare rua re'oja'chere
care'vakaimu,

pai te'eujẽ'e ñama'ñena'me asama'ñe pai
rekoñoajẽ'e cuasama'ñe.

Repau re'oja'che cho'okaijache Ũcuauji
kuamauna chuta'a vesume pai,

chiimu Dios chu'o. ¹⁰ Churata'ni chukuna'te
Dios Repau pai re'oja'che cho'okaijachere Repau
Rekochoji kuacuhasi'kuamũ. Dios Rekocho

peore Masirekochojeku Repau cho'oku pa'iche
peore masimu. ¹¹ Chekuna cuasache vesume
pai. Repana rekoñoõta'ni masimu repana

cuasache. Ũcuaja'che Dios cuasache Repau
Rekochochi'a masimu. ¹² Dios maire Repau'te
cuasamana rekoñoõja'ñere isimanesi'kuamũ.

Repau Rekocho'te isisi'kuamũ Dios maire, maini
Repau Rekochoji ja'me pa'iu cho'okaiuna Repau
maire cho'okaiche'te peore masia'ju chini.

¹³ Chukunapi Dios chu'ore Repau Rekocho
paanani kuani Repau Rekocho che'choche'te
kuame. Pai cuasaju che'chocheja'chere
kuamanaa'me chukuna.

¹⁴ Dios Rekocho che'choche'te chu'vajuna
pãipi asani, "Vesuna i'kache'me jã'a", chi-
ime Dios Rekocho peona, repana i'kache'te
asavesuju. Repana rekoñoõre Dios Rekochoji

peokuna asacu'amũ repanare. Dios Rekocho
paanarechi'a asare'omu Dios chu'o, Repau Reko-
choji cho'okaiuna. ¹⁵ Dios Rekocho paanata'ni

Repau Rekochoji cho'okaiuna si'ache cuasaju
peore ñamasime. Dios Rekocho peonareta'ni
Dios Rekocho paana pa'iche te'euterejẽ'e cuasa

ñacu'amũ. ¹⁶ Dios chũ'o aperũmũ tocha jo'kasi'e ija'che kũamũ:

Dios, rekocho cuasache masicu'amũ maire.

Ûcuaja'che Repaũ'te te'eũjẽ'e che'chovesũme mai,

chiimũ. Maita'ni Repaũ Rekocho'te paajũ Jesucristo cuasacheja'che cuasame mai rekoñoã, Repaũ Rekochoji cho'okaiũna. Jã'ajekũna Dios chũ'o asamasime mai.

3

Dios chũ'ũñe cho'ona Repaũ'te ja'me cho'oche cho'okaina pa'iche'te kũamũ

¹ Chũkũna mũsanũkonare ja'me pa'irũmũ, mũsanũkonari Jesucristo'te apecuasanajẽũna Repaũ'te masi cuasanare che'chocheja'che che'chomanesinaa'me. Reparũmũ mũsanũkona chuta'a Diore cuasamana cuasacheja'che cuasajũ pa'isinaa'me. Jesure cuasanata'ni chĩiva'na vesũcheja'che masi cuasavesũsinaa'me mũsanũkona.

² Jã'ajekũna chũkũna mũsanũkonare vesũjũna na'a rũa vesache che'chomanesinaa'me. Reparũmũ mũsanũkona Dios chũ'o jmamajñarũãchi'a asamasisinaa'me. Chĩiva'ũ ojechi'a chũsukũ va'i ãivesũcheja'che Dios chũ'o na'a vesache asavesũsinaa'me mũsanũkona. Irũmũjatũ'ka mũsanũkonare chuta'a karamũ asamasiche.

³ Chuta'a mũsanũkona Diore cuasamana cuasacheja'che cuasajũ sãĩñechi'a ke'rejũ cuhejũ Jesure cuasamana pa'icheja'che pa'ime.

⁴ Ija'che i'kajũasome mũsanũkona: "Chũkũna Pablo neena'a'me", chiijũasome chekũna. Chekũna,

“Apolos neenaa'me chukuna”, chiijuasome. Jã'aja'ñe i'kaju, chekunani sãĩñechi'a cuheju Jesure cuasamana pa'icheja'che pa'ijuasome musanukona.

⁵ Chu'una'me Apolos rua masinama'me. Chukuna Diore cho'oché cho'okainaa'me. Chukunapi chu'vajuna asa chëa musanukona Cuasakute Diore cho'oché cho'okainaa'me. Chukuna'te Repau chu'ore chu'vaa'ju chini jo'kasi'kua'mu. ⁶ Chu'ua'mu musanukonare Dios chu'o charo chu'vasi'ku. Apolos cho'je che'chosi'kua'mu. Jã'ata'ni Diao'mu musanukonare cho'okaiku, asa chëa Jesuni jovo re'oja'che pa'iche na'a rua che'cheju paaru chini. ⁷ Musanukonare Diopi cho'okaima'to chu'yate'era'asi'kua'mu chu'u. Vesuku'mu chu'u. Ūcuachi'a musanukona asa chëamanera'asinaa'me, Diopi cho'okaima'to. Apolos ũcuaja'che vesuku'mu. Diopi cho'okaima'to che'chote'era'asi'kua'mu repau musanukonare. Che'chamanera'asinaa'me musanukona Diopi cho'okaima'to. Pãipi Repau chu'ore asa chëa Jesuni jovoa'ju chini cho'okaimu Dios, Repauji cho'okaiuna re'oja'che pa'iche'te che'cheju paaru chini. ⁸ Chukuna Dios chu'o charo chu'vanana'me cho'je che'chona ũcuate'ere cho'ome. Chukuna cho'osi'e ro'i Diopi ro'ikuna ũcuanuko koojanaa'me, charo chu'vanana'me cho'je che'chona. ⁹ Ija'chea'me Dios cho'oché: Chukuna Diore cho'oché cho'okainajeju musanukonani Repau chu'ore che'chome. Musanukonare Repau neenare re'ojarekoñoã care'vakaimu Repau.

¹⁰ Chu'uni Diopi cho'okaiuna re'oja'che

chũ'vasi'kua'mũ chũ'u mũsanũkonare. Chũ'u chũ'vasi'ere Dios chũ'ore asa chẽarena chekũna jo'e na'a rũa che'chome mũsanũkonare, na'a rũa masia'jũ chini. Repanapi che'choni cuasarepajũ masi che'choa'jũ, "Chekũrũmũ mai tĩĩne che'chosome", chini cuasajũ.

¹¹ Apepũmũ chũ'u mũsanũkonare Jesucristo maire jũni ro'ikaisi'ena'me Repaũ pãĩ re'oja'che chẽa paache kũasi'kua'mũ. Jã'aa'me charo chũ'vache. Jã'are pãĩpi charo asa chẽama'to na'a rũa che'checu'amũ repanare. ¹² Charo chũkũna Jesucristo maire jũni ro'ikaisi'ena'me Repaũ pãĩ re'oja'che chẽa paache che'chosirũmũ chekũnapi cho'je che'chome. Repana pãĩ Dios chũ'o asa chẽa Jesure jovosinare cho'je che'chona te'ena masi che'chome. Chekũnata'ni masi che'choma'me. ¹³ Repana cho'osi'e Jesucristo jo'e raiumucuse peore masijachea'me jã'a. Repaũ chũ'o masi che'chosinare pojokũ, "Ina masi che'chosinaa'me", chiija'mũ Dios. Masi che'chomanesinare, "Ina masinata'ni, masi che'chomanesinaa'me", chiija'mũ Dios repanare rũa pe'rukũ. ¹⁴ Masi che'chona che'chosi'epi ai pa'ija'mũ. Jã'ajekũna repanare masi che'chosinare ro'ija'mũ Dios. ¹⁵ Masi che'chomanesinaretani ro'imaneja'mũ Dios. Ro'icojũnomanesinata'ni ũcua saijanaa'me repana Dios pa'icheja. Jesucristo'te cuasamanesina pani vati toana saira'asinaa'me repana. Jã'ata'ni Jesucristo'te cuasanajejũ saimanejanaa'me.

¹⁶ Dios Rekochoji mũsanũkona rekoñoãre ũcuanũkore ja'me pa'ũna mũsanũkona rekoñoã

Dios vü'eja'chea'me Repau'te cuasarekoñoãjeku. ¿Jã'a mûsanukona cuasama'ñe? ¹⁷ Mûsanukona Jesucristo'te cuasakuanupü ücuanuko sãñechi'a oijü pa'ito re'omü. Jã'aja'ñe cho'oto Dios rüa pojomü. Jã'ata'ni päipi mûsanukonare Repau neenani cacü'oñu chini sãñechi'a cuheche'te chü'vato rüa pe'rumü Dios repanare. Pe'rukü Repau neenare cacü'onare vati toana saoja'mü. Repau vü'eja'che paamü Dios mûsanukonare. Jã'ajekuna mûsanukonare Repau vü'eja'che pa'inajejuna päipi cacü'oto rüa pe'rumü Repau.

¹⁸ Rûhiñe cuasajü pa'ijü'ü mûsanukona. Te'ena ija'che cuasacosome mûsanukona: "Pãi che'choche rüa che'chesinajejü rüa masinaa'me chükuna", chiijü cuasacosome. Jã'aja'ñe cuasanare ija'che paapü chini chü'vamü chü'ü: Vesüva'na pa'icheja'che pa'ijü Dios chü'ore che'chejü pa'ijü'ü. Jã'aja'ñe cho'oto Dios Rekochoji che'choja'mü mûsanukonare. ¹⁹ Pãi Jesucristo'te cuasamana che'choche ija'che i'kamü Dios: "Pãi vesüna che'choche'me jã'a", chiimü. Ücuachi'a Repau chü'o aperümü tocha jo'kasi'e ija'che kûamü:

Pãi rüa masina repaña masichechi'a cuasame. Jã'aja'ñe cuasajü cu'ache cho'oñu chiisi'e Diopi cho'okuna, ücuanani cu'ache ti'jñemü, chiimü. ²⁰ Ücuachi'a ija'che kûamü:

Pãi rüa che'chesina cuasache Diopi ñato repajë'e peoche tiiñere cuasame, chiimü repa. ²¹ Mûsanukona chekúnare Jesure cuasanare cuasama'ñe mûsanukona

chiinarechi'a te'enare cuasajũ pa'ime. Rũa cu'amũ jã'aja'ñe pa'iche. Mũsanũkonare re'oja'che chũ'vanare ũcuanũkore cuasajũ pa'ijũ'ũ. Jainũkoa'me repana. ²² Dios chũkũna'te, chũ'ũna'me Apolona'me Pedro'te mũsanũkonani ĩsisi'kũa'mũ, iena'me: Chejaa'me, vajũche'me, jũ'ija'ña'me, irũmũ pa'iche, na'a pa'isirũmũ pa'ijachea'me peore jã'a mũsanũkonare Dios ĩsisi'ea'me. ²³ Mũsanũkona Jesucristo neena'a'me. Jesucristo Dios Neekũa'mũ.

4

Jesús saosina Diore cho'оче cho'okaiche'te kũamũ

¹ Chũkũna Jesucristo'te cho'оче cho'okaina pa'iche cuasajũ'ũ. Dios Repaũ aperũmũ kũamanesichũ'ore pãire masi kũaa'jũ chini chẽasi'kũa'mũ chũkũna'te. ² Chũkũna Dios saosinapi cho'oa'jũ chini Dios jo'kasi'ere cho'oma'to cu'amũ. ³⁻⁴ Jã'ata'ni mũsanũkonapi chũ'ũre re'oja'che cutuma'tojẽ'e oima'mũ chũ'ũ. Pãi chekũna chũ'ũre cu'ache cutuchejẽ'e cuasama'mũ chũ'ũ. Ija'che cuasakũ'mũ chũ'ũ: "Chekũrũmũ Dioni jachamaũ re'oja'che pa'icosomũ chũ'ũ", chiiũ cuasakũ'mũ. Jã'aja'ñe cuasakũta'ni chekũrũmũ chũ'ũ rekocho cu'ache pa'ikũ'mũ. Vesũmũ chũ'ũ. Maire Paakũ Jesucristota'ni masimũ chũ'ũ rekocho pa'iche. ⁵ Jã'ajekũna chũkũna cho'оче ñajũ ke'remanejũ'ũ. Jesucristoji chuta'a jo'e raimaũna vesũme mũsanũkona chũkũna rekoñoã pa'iche. Repaũ jo'e raisirũmũta'ni Ũcuaũji i'ka jũnaukũna mai ũcuanũko mai

vesusi'e peore masijanaa'me, chekuna rekoñoã pa'iche peore. Reparumũ pãi cho'osi'ere ñani re'oja'che pa'inare, "Re'orepamũ", chiija'mũ Dios. Na'a re'oja'che pa'inare, na'a rũa pojokũ i'kaja'mũ Repaũ.

6 Mũsanũkonare chũ'ũ majapãijanare, iere tocha saomũ chũ'ũ, mũsanũkonani che'chokũ. Chũ'ũ pa'ichena'me Apolos pa'iche kũamũ chũ'ũ, mũsanũkonapi Dios chũ'o chũ'ũñechi'a asa chẽa cho'oju paarpũ chini. Mũsanũkona Dios chũ'o che'chonare ñani ija'che cuasamanea'ju chiimũ chũ'ũ: "Dios chũ'o che'chokũ'te ikũrechi'a chiinaa'me chũkuna. Iku neenajejũ masinaa'me chũkuna. Chekũnareta'ni cuheju repanare chiinare ũcuachi'a cuhena'a'me chũkuna", chiiju cuasamanejũ'ũ mũsanũkona. Jã'aja'ñe cuasamairo Dios chũ'o che'chonare ũcuaukore pojojũ pa'ijũ'ũ. 7 Jã'ata'ni ija'che i'kajũasome mũsanũkona: "Chekũnare na'a masiju na'a rũa re'onaa'me chũkuna", chiijuasome mũsanũkona. ¿Je'se pa'ũna jã'aja'ñe cuasache? Mũsanũkona cho'omasiche peore Dios cho'okaisi'ea'me. Diopi cho'okaima'to jmamakarũjẽ'e masina pa'imanera'ame mũsanũkona.

8 Ija'che cuasacosome mũsanũkona: "Peore che'chesinajejũ peore masiju si'ache karama'ñe paanajejũ pãi chũ'ũnaa'me chũkuna chura", chiiju cuasacosome. ¿Je'se pa'ũna jã'aja'ñe cuasache? ¿Chũkũnapĩ peojũna pãi chũ'ũna carũnisocuhare? Mũsanũkonapi pãi chũ'ũna pa'ito re'ora'amũ. Mũsanũkonare pãi chũ'ũrumũ tĩ'ato chũkuna ũcuaja'che ja'me chũ'ũjanaa'me reparumũ. Irumũ Diopi

jo'kauna mai Jesucristo'te cuasanapi pãĩ ũcuanukore chũ'urumu pa'ito re'ora'amũ. Jã'ata'ni reparumu chuta'a tĩ'ama'mũ. ⁹ Reparumu tĩ'ato na'a re'oja'che pa'ija'mũ chukuna'te. Chura chukuna'te Jesucristo saosinare rua cu'ache ti'jñemũ, pãina'me ángeles ñaa'ju chini. Re'oja'che pa'inareta'ni cu'ache pa'inare cuhecheja'che cuheme pãĩ chukuna'te. "Jã'a Dios cho'ochecosomũ", chiũ cuasamũ chũ'ũ. ¹⁰ Chukunapi Jesucristoni pojojũ Dios chũ'ore chũ'vajuna, "Vesupãia'me jã'ana", chiime musanukona chukuna'te. Musanukonata'ni, meñe cuasajũ i'kani, "Jesucristo neenajeju masinaa'me chukuna", chiijuasome. Chukunata'ni Dios chũ'o chũ'vani vajuchũva'na chũ'vanaa'me. Musanukonata'ni vajuchũma'ñe, ¿"Peore cho'omasime chukuna", chiiche? Musanukonare rua re'oja'che cutujuasome pãĩ. Chukuna'teta'ni rua cu'ache cutujuasome repana. ¹¹ Musanukona meñe i'kajũ, "Si'ache paanaa'me chukuna", chiime. Chukunata'ni jã'aja'ñe pa'imanaa'me. Irumajatu'ka ãucuhava'na pa'ijũ, okouava'na pa'ijũ, si'ache, kãñajẽ'e peova'na pa'ime chukuna. Si'arumu ku'ichechi'a pa'ijũ vũña pa'ivũñajẽ'e peonaa'me chukuna. Ũcuachi'a pãĩ cu'ache cho'ome chukuna'te. ¹² Si'areparumu cho'ochete cho'ojũ ca'nasome chukuna. Pãĩ chukuna'te cu'ache i'kanare, "Diopi musanukonare re'oja'che cho'okaau", chiinaa'me chukuna repanare. Pãĩ chukuna'te tuha cu'ache cho'orujẽ'e i'kamanaa'me chukuna. ¹³ Pãĩ

chukuna'te cu'ache i'kanare sãĩñe re'oja'chere i'kanaa'me chukuna repanare. Irumajatũ'ka pãĩ ũcuanũko rũa cuheme chukuna'te. Repanapi ñato chĩ'ca pa'icheja'che pa'icosome chukuna.

14 Mũsanũkonani i'ka kũkora chini tocha saoma'mũ chũ'ũ ie. Mũsanũkonani chũ'ũ chĩĩjanare chũ'vakũ tocha saomũ chũ'ũ, mũsanũkonare cuasakũ. 15 Chũ'ũ mũsanũkonare Dios chũ'o charo che'choũna asa chẽa Jesucristoni jovosinaa'me mũsanũkona. Jã'ajekũna mũja'kũja'ĩũ'mũ chũ'ũ. Mũsanũkonare che'chona rũa jainũkoa'me. Jã'ata'ni chũ'ũ te'eũ'mũ mũja'kũja'ĩũ. 16 Jã'ajekũna rũa chũ'vamũ chũ'ũ mũsanũkonare, chũ'ũ pa'iche'te ña chẽa chũ'ũ pa'icheja'che paapũ chini. 17 Jã'are chini Timoteo'te chũ'ũ chĩĩja'ĩũni, mũsanũkona pa'ichejana saomũ chũ'ũ mũsanũkonani che'choa'kũ chini. Rũa cuasamũ chũ'ũ repaũ'te. Re'oja'che pa'ĩũ Diore si'arũmũ rũa cuasakũ pa'ikũ'mũ repaũ. Ũcuauji che'choũna chũ'ũ Jesucristo'te cuasakũ pa'iche asa cuasajanaa'me mũsanũkona. Ũcuare si'achejña ku'ĩũ Jesure cuasana chi'ivũ'ñana si'arũmũ che'chokũ pa'ikũ'mũ chũ'ũ, Jesucristo'te cuasajũ pa'iche.

18 Chekũrũmũ mũsanũkona chũ'ũre te'ena ija'che cuasacosome: "Jo'e raimaneja'mũ repaũ", chini cuasajũ i'kavajũchũma'ñe, "Pablo'te na'a rũa masinaa'me chukuna", chiiũ cuasacosome. 19 Jã'ata'ni Diopi ũsema'to churepara saija'mũ chũ'ũ mũsanũkona pa'icheja. Sani pa'ĩũ mũsanũkona pa'iche'te masi ñakũ mũsanũkona cho'omasiche'te ñaja'mũ chũ'ũ. Chũ'ũre cu'ache

cutuna cutuchechi'a asaku pa'imaneja'mu chu'u.
 20 Dios neena chu'ochi'a cutuju pa'imanaa'me.
 Diopi cho'okaiuna re'oja'che pa'iju re'oja'chere
 cho'ojmu pa'inaa'me. 21 Sani pa'iu musanukona
 ũcua cu'ache pa'ito ña pe'ruja'mu chu'u.
 ¿Jã'aja'ñere chiiche musanukona? Jã'apãani
 musanukonapi re'oja'che pa'iu, ¿oia pe'keru
 i'kaa'ku chiiche? ¿Je'sere chiiche musanukona?

5

Te'eu rua cu'ache cho'osi'ere kamu

1 Musanukona pa'iche cu'achu'o asa
 kukusi'kua'mu chu'u. Musanukonare ja'me
 pa'iku, pa'iu, puka'ku rãjoni paakuasomu.
 Diore cuasamanajẽ'e cho'oma'nea'me jã'a.
 2 Jã'aja'ñe cu'ache cho'okũji musanukonare
 ja'me pa'imu repau. Jã'aja'ñe pa'inata'ni,
 "Ũcuanuko rua re'oja'che pa'inaa'me chukuna",
 chiinaa'me musanukona. Rua cu'amũ jã'a.
 ¿Je'se pa'iuana musanukona repau cho'оче
 masinata'ni repauni cuhemarũna ja'me chi'iku
 repau? Repau cho'оче'te cuasaju oiju pa'ito
 na'a re'omu. Jesucristo'te cuasanare ja'me
 pa'icu'amũ repau'te. 3 Chu'u irumu musanukona
 pa'icheja ja'me pa'ima'kuta'ni musanukonani
 cuasacajejaniso chu'u rekochoji musanukonare
 ja'me pa'icheja'che pa'imũ chu'u. Jã'aja'ñe
 cuasaku, "Repau cho'оче rua cu'amũ", chiimu
 chu'u, musanukona pa'icheja ja'me pa'iu
 ñama'kuta'ni. 4-5 Musanukonare rua cuasaku
 pa'imũ chu'u. Musanukona Jesús chu'ũ'ñe'te
 cho'oñu chini chi'irumu chu'u rekocho
 musanukonare ja'me pa'icheja'che pa'iku'mũ

chũ'ũ. Mũsanũkonare Maire Paaku Jesucristoji chũ'ũkuna chũ'ũmũ chũ'ũ, mũsanũkonapi cu'ache cho'okũni ija'che cho'oa'jũ chini: Mũsanũkonani Jesupi cho'okaiũna, cu'ache cho'okũ'te jo'kasojũ'ũ. Vati aini jo'kajũ'ũ repau'te cu'ache cho'oa'kũ. Chekurũmũ repau'ji cu'ache cho'ocojũoni kũkũ cu'ache cho'oche ũhasocosomũ repau. Repau'ji cu'ache cho'oche'te ũhasoni rekocho Dios pa'ichejana sai'ja'mũ, Jesús jo'e raiumucuse.

6 Mũsanũkona pa'iche me'ne cuasaju ija'che i'kajũasome: "Chekũnare na'a re'oja'che cho'onaa'me chũkũna", chii'juasome. Cu'amũ jã'a. Ie masicosome mũsanũkona: Pã saũche jmaca'rerũji harinaca'repũ Ƴjaca'repũna ma'ña ja'meru peore repaca'repũ kosa na'a Ƴjaca'repũ saũmũ. Ũcuaja'che mũsanũkonare ja'me pa'iu cu'ache cho'okũni jo'kasomaneni na'a pa'isirũmũ na'a jainũko cacu'aso cu'ache cho'oju pa'ijanaa'me mũsanũkona. ⁷ Jã'ajekũna jo'kasojũ'ũ repau'te. Ija'chea'me: Chũkũna judiõpãi pascuarũmũ tĩ'api'rato chũkũna vu'ña pa'iche pã saũche peore sẽjonaa'me cu'are cuheju. Mũsanũkona ũcuaja'che pã cu'ache cho'onare jo'kasojũ'ũ pã saũche sẽjoñeja'ñe, re'onachi'a paũu chini. Cacu'amaneyũ'ũ; re'oja'che pa'ime mũsanũkona. Chũkũna judiõpãi pã kosa saũmanesi'e ãirũmũ pascuarũmũ ovejachĩini vani ãinaa'me Dioni cu'are tũnocojũõnu chini. Churata'ni Jesucristoji maire ovejachĩi jũni ro'ikaicheja'che mai ũcuanũko cu'ache cho'oche te'eũji peore

jūni ro'ikaisi'kua'mu. ⁸ Jā'ajekuna re'oja'che pa'inachi'a pa'ijū Dioni pojoŋu chini pā sausi'e sējoŋeja'ñe cu'ache cuasanana'me cu'ache cho'onare ja'me pa'imaneñu mai. Pā saumanesi'eja'che pa'ijū Dios chiichechi'a ũcuarepa cho'ojū pañu mai.

⁹ Apeɾɱɱ chʉ'ɱ mʉsanʉkonare, "Cu'ache cho'onare pāi ja'me pa'imanejǎ'ɱ", chiiɱ chʉ'o tocha saosi'kua'mu. "Pāi repa na rǎjoromi peonare ja'me kāinare ja'me pa'imanejǎ'ɱ. Ũcuachi'a romi repa na ũjɾpāi peonare ja'me kāinare ja'me pa'imanejǎ'ɱ", chiiche tocha saosi'kua'mu chʉ'ɱ mʉsanʉkonare. ¹⁰ Repa nipi chuta'a Diore cuasamana pa'ito jā'aja'ñe i'kamanera'asi'kua'mu chʉ'ɱ. Diore cuasamana si'ache cu'ache cho'onaa'me. Chekuna repa na rǎjoromi peonare ja'me kāime. Romi ũcuachi'a repa na ũjɾpāi peonare ja'me kāime. Chekuna repa na neema'ñe pōse rʉa ɱache ñame. Chekuna pōse ñaasome. Chekuna pāi rupɱ tǎosiva'nani pojojū pa'ime, "Dioa'mu iku", chini. Diore cuasamanapi jā'aja'ñe pa'inare ja'me pa'imanejǎ'ɱ chiima'mu chʉ'ɱ. Mʉsanʉkonapi Diore cuasamanani ja'me pa'icuheto pāi peochejana saiche pa'ira'amɱ mʉsanʉkonare. ¹¹ Ija'cheta'ni cho'omaneajū chini i'kakɱ tochamɱ chʉ'ɱ mʉsanʉkonare: Pāiɱ, "Jesucristo'te cuasaku'mu chʉ'ɱ", chiikʉji rʉarepa cu'ache cho'oto jo'e ja'me pa'imanejǎ'ɱ repaɱ'te. Romi ũjɾpāi peonare ja'me kāinare, ɱɱpāi rǎjoromi peonare ja'me kāinare, kurineenare, rupɱ tǎosiva'nare pojonare, rʉarepa ke'reneenare, si'arɱɱ cono jū'inare,

põse ñaanare jmamakarujê'e pojomanejũ'ũ repanare, jã'aja'ñe pa'inapi, "Jesucristo'te cuasame chũkũna", chiito. Ũcuaja'che jã'aja'ñe pa'inare ãujê'e ja'me ñu'ijũ ãimanejũ'ũ repanare. ¹²⁻¹³ Jesure cuasamana pa'iche cuasa ña'ñe chũ'ũ cho'ochema'mũ. Dioa'mũ jã'aja'ñe cho'okũ. Mũsanũkonata'ni Jesure cuasajũ mũsanũkonare ja'me chi'ina cu'ache pa'iche cuasa ñajũ'ũ. Cu'ache cho'okũ'te jo'kasojũ'ũ, chiimũ chũ'ũ.

6

Jesure cuasana repaña majapãijana pa'iche'te Jesure cuasamanare sa kũasi'ere kũamũ

¹ Diorejê'e masi cuasama'ñe rũa tĩi'ne cho'ojũasome mũsanũkona. Te'ena ja'me pa'inani pe'rujũ pãi chẽañe chũ'ũkũni Diore cuasama'kũni sa kũajũasome mũsanũkona. ¿Je'se pa'ina Jesucristo'te cuasanani sa kũama'ñe Diore cuasama'kũni sa kũache, repañi asa, te'eũ'te, "Ikũpi cu'achũ'o paamũ", chĩaũ chini? Ija'che cho'oto na'a re'omũ: Pe'runapi Jesucristo'te cuasanani sa kũaru asa, "Ikũpi cu'a chũ'o paamũ", chiijanaa'me repaña. ² Mai Jesucristo'te cuasana Diopi chũ'ũkũna pãi ũcuanũko cheja pa'ina cho'ochepoore cuasa ña kũajanaa'me. Ape'ũmũ chũ'ũ mũsanũkonare kũasi'kũa'mũ jã'a. Jã'aja'ñe cho'ojache asasinata'ni, ¿je'sejekũna mũsanũkona sãi'nechi'a cu'ache cho'omajñarũã care'vavesũche? ³ Angeles pa'iche'te cuasa ña kũache pa'ĩasomũ maire. Jã'aja'ñe

cho'ojanajejuna pãi cheja pa'ina cho'omajñaruã cuasache na'a vesama'mu maire, chiimu chu'u. 4 Jã'ajekuna musanukonare ja'me pa'inapi jo'e chekunani sãĩne pe'runi Diore cuasamanare sa kuama'ne Jesure cuasakuanupu pa'inani, ruã vesuva'nachi'a pa'itojẽ'e ũcua sa kuajũ'u, care'vakaaru. 5 Musanukonapi vajuchua'ju chini i'kamũ chu'u. Musanukona ke'reche care'vamasina, ¿te'eujẽ'e peoche? Pa'ime. 6 Musanukona, "Jesucristo'te cuasanaa'me chukuna", chiinata'ni sãĩnechi'a ke'reju pa'ijuasome. Majapãijanapi sãĩnechi'a ke'reju cho'osi'e care'vama'ne Jesure cuasamanani sa kuajuasome musanukona, repanapi care'vakaaru chini.

7 Jã'aja'ne cho'uju cu'ache cho'ome musanukona. Sãĩnechi'a pe'ruju Jesucristo'te cuasamana cho'ocheja'che cho'ome musanukona. Musanukonare ja'me pa'inapi cu'ache cho'oto sãĩne cu'ache cho'omanejũ'u. Musanukona paache'te repanapi tuasoto sãĩne pe'rumanejũ'u repanare. Cu'ache cho'oche'te juvoto na'a re'omu. 8 Jã'ata'ni musanukona majapãijanachi'api sãĩne ruã cu'ache cho'ojuasome. Joreju repa paache'te tua paañu chini pãi chẽañe chũ'ukuni i'kajuasome musanukona, repa'ji tuakaau chini.

9 Rũhiñe cuasaju pa'ijũ'u musanukona. ¿Ie vesuche musanukona? Cu'ache cho'ona Dios chũ'ũñe asa chẽamaru Repa pa'icheja saima'me. Vejamanapi cu'a cho'ona, rãjoromi peonare ja'me kãina, ũcuachi'a ũjupãi peonare ja'me kãina, umupãi ũcuajanare

umuneena, ũcuachi'a romi ũcuajanare romineena, kuri kooñu chini ja'me kãinana'me t̃hosiva'nare pojona Dios pa'icheja saima'me. ¹⁰ Ũcuachi'a pãi chekuna paamajñaruã ñaasonana'me, kurineena, si'arumu cono jũ'ina, ke'reneenana'me jorena Dios pa'icheja saima'me. ¹¹ Aperumu musanukona te'ena jã'aja'ñe cho'oju paniasome. Jã'ata'ni Diopi musanukonare chẽa paaku musanukona cu'ache cho'osi'e tu'nesokaisi'kua'mu. Jã'ajekuna chura musanukona rekoñoã meno peomu Dios Rekochoji cho'okaiuna. Chura Dios musanukonare, cu'ache cho'omanesinare cuasacheja'che cuasamu, Maire Paaku Jesucristo cho'okaisi'ejekuna.

Jesucristo'te cuasana ca'nivũã Repaũ neeca'nivuja'ñe pa'iche'te kuamu

¹² Te'ena ija'che i'kanaa'me musanukona: "Chu'ure uache peore cho'ore'omu", chiinaa'me musanukona. Ũcuarepaa'me jã'a. Jã'ata'ni chekurumu chu'upi chu'ure uache'te cho'oni meñe re'oja'che cho'oma'mu. Jã'ajekuna chu'ure uache cu'ache cho'ocuheku'mu chu'u. Ũcuaja'che chu'upi chu'ure cho'ouache'te te'emajñaruãchi'a cho'oku che'chesouna na'a pa'isirumu chu'ure ũhasora chiiku'teta'ni ũhacu'amu. ¹³ Te'ena ija'che i'kanaa'me musanukona: "Maipi aure aiju paapu chini mai cutaroã cho'okaisi'kua'mu Dios. Ũcuachi'a ãu cho'okaisi'kua'mu mai cutaroãna ãni mevoa'ju chini", chiinaa'me musanukona. Jã'ata'ni ãuna'me pãi cutaroã si'asojachea'me. Icheja

pa'irumuchi'a paache'me jā'a. Ūcuachi'a ija'che i'kanaa'me mʉsanʉkona: “Dios mai ca'nivũã cho'okaisi'kua'mʉ maipi ũcuauanare ja'me kãijʉ paapʉ chini”, chiinaa'me mʉsanʉkona. Mʉsanʉkona jā'aja'ñe i'kache jorechʉ'oa'me. Dios mai ca'nivũãre Jesucristoni jo'kara chini cho'osi'kua'mʉ. Ūcuachi'a Maire Paakʉ maipi re'oja'che paapʉ chini cho'okaisi'kua'mʉ.
 14 Dios peore Cho'omasikʉjekʉ Jesucristo'te jũniso tãcojñosi'kure vasosi'eja'che maipi jũnisoru ũcuaja'che vasoja'mʉ maire, maipi vajʉrani Repaʉ pa'ichejare sani re'oja'che paapʉ chini. Jã'ajekʉna mai ca'nivũã meñe cu'ache cho'omaneñu.

15-16 Mai Jesucristo'te cuasana ũcuauako Repaʉ ca'nivʉja'ñe pa'ijʉasome. Jã'ajekʉna maipi Repaʉ'te cuasanapi s'ũromire ja'me kãito cu'amʉ. Maipi jā'aja'ñe cho'oni Jesucristo ca'nivʉna cu'ache cho'ocheja'che cho'ome. Dios chʉ'o aperumʉ tocha jo'kasi'e ija'che kuamʉ: Pãi te'eka'chapana ja'me kãni ũcuate'eʉja'che pa'ime,

chiimʉ. Jã'a mʉsanʉkona masime, pãiʉ s'ũromio'te ja'me kãni repaona'me ũcuate'eca'nivʉja'ñe pa'iche. Jã'ajekʉna mʉsanʉkonapi Jesucristo ca'nivʉja'ñe pa'inapi s'ũromire ja'me kãni ũcuao ca'nivʉji Jesucristo ca'nivʉna ũcuate'eca'nivʉja'ñe cho'ome.
 17 Jã'ata'ni pãiʉ Jesucristo'te jovoni Repaʉna'me ũcuate'eʉja'che pa'iu Repaʉ cuasacheja'che re'oja'che cuasakʉ pa'imʉ.

18 Mʉsanʉkona ʉmʉpãi mʉrʉjoromi peonare ja'me kãiñe rʉa cuhejũ'ʉ. Ūcuaja'che romi

mũjupãi peonare ja'me kãĩne rua cuhejũ'ũ. Pãiu repau rũjoromi peonare ja'me kãiku repau ca'nivũ'te cu'ache cho'omũ. Cu'ache cho'oche si'ache pa'imũ, jã'ata'ni ca'nivũ cu'ache cho'oma'ñe. Pãi ija'chechi'a cu'a cho'ona repana ca'nivũãre meñe cu'ache cho'ome: romi repana mũjupãi peonare ja'me kãinana'me umupãi repana rũjoromi peonare ja'me kãina. ¹⁹ Dios Rekocho ja'me pa'imũ musanukonare, Repau Raosirekocho. Musanukona ca'nivũã Dios Rekochoji ja'me pa'ũana Repau vu'eja'chea'me. ¿Jã'a cuasama'ñe musanukona? Repau neena'a'me musanukona. Jã'ajekuna ũcuauache cho'ocu'amũ musanukonare. ²⁰ Repau Mamakũni jo'kasi'ku'a'mũ, jũni ro'ikakuna maini paara chini. Jã'ajekuna musanukona re'oja'chechi'a cho'ojũ pa'ijũ'ũ, pãipi musanukona pa'iche'te ña, "Dios peore masiku'mũ", chiijũ masia'jũ.

7

Pãi romi vejache chu'vache'te kũamũ

¹ Chura musanukona chu'ũre sēniasajũ tocha raosi'ere kuaku tochapiramu chu'ũ. Umupãi romi vejama'ñe pa'iche cu'ama'mũ. ² Musanukona pa'icheja cana umupãi rua jainuko romineeju cu'ache cho'ona pa'ijũasome. Jã'ajekuna umupãipi rũjoromi peonani cu'ache cho'ocuheni romire veja paa'a'jũ. Musanukona umupãi romi veja murũjoromina'me pa'ijũ'ũ. Musanukona romi ũcuachi'a umũ veja mũũjupãina'me pa'ijũ'ũ. ³ Umũũ romio'te vejasi'ku re'oja'che paa tĩ'aa'ku repau

vejasi'kore. Romio ũcuaja'che umuute vejasi'ko re'oja'che pani tĩ'aa'ko repao vejasi'kure.

⁴ Romio umuute vejasi'ko ũjuna'me pa'imo. Repao ca'nivũ ũju neeca'nivũ'me. Cuhema'ñe paaõ repao.

Umũũ ũcuaja'che romio'te vejasi'ku rãjona'me pa'imũ. Repau ca'nivũ rãjo neeca'nivũ'me. Ũcuachi'a cuhema'ñe paaũ repau.

⁵ Ũjuna'me rãjo sãĩnechi'a chiiju pani cuhemanẽjũ'ũ. Jmamarũ cu'a cho'omairo pa'iju Dionĩ sẽejũ pa'ito re'omũ. Sẽni pi'nisirũmũta'ni jo'e cho'ojũ pa'ijũ'ũ. Mũsanũkonari jeereparũmũ cu'a cho'oma'ñe pani vatipi chũ'ũkũna juvo koka peojũ chekũnani cu'a cho'ocosome.

⁶ "Ũcuanũko romi veja paajũ'ũ", chiiũ chũ'ũma'mũ chũ'ũ mũsanũkonare. Ũcuachi'a, "Mũsanũkonari vejaru cu'amũ jã'a", chiima'mũ chũ'ũ. ⁷ Ija'che cuasamũ chũ'ũ: Pãĩ ũcuanũko chũ'ũ pa'icheja'che romi peona pa'ito na'a re'omũ. Dios jo'kasi'ea'me jã'a. Dios te'enare romi veja re'oja'che pa'iche jo'kamũ. Chekũnare romi vejama'ñe pa'iju re'oja'che pa'iche'te jo'kamũ.

⁸ Chura va'jeromina'me chuta'a vejamanare iere i'kamũ chũ'ũ: Chũ'ũ pa'icheja'che vejama'ñe pa'imasito rua re'omũ. "Vejajũ'ũ", chiima'mũ chũ'ũ repanare. ⁹ Jã'ata'ni romi ũcuauanare ja'me kãĩ'ne'te juvo vesũni vejajũ'ũ. Romi-neenare vejato na'a re'omũ, romi umũneenare ũcuachi'a.

¹⁰ Maire Paaku Jesupi chũ'ũkũna ija'che paapu chini chũ'ũmũ chũ'ũ: Mũsanũkonare vejasinare mũũjũpãĩ jo'kasomanẽjũ'ũ. ¹¹ Romio ũjũre

jo'kaso chekuni pa'ito cu'amũ. Jo'ka te'eo pa'icu'ato jo'e ũju pa'isi'kuni co'ia'ko. Ɛmũpãĩ ũcuaja'che rũjoromi jo'kasomanea'ju.

12 Chekũnare, Jesure cuasamanare ja'me pa'inare, iere tocha saomũ chũ'ũ. (Ie Maire Paakũ chũ'ũsi'ema'mũ. Jã'ata'ni Repaũ saosi'kũjekũ chũ'vamũ chũ'ũ mũsanũkonare.) Mũsanũkona Ɛmũpãĩ te'ena Jesucristo'te cuasanapi romi Jesucristo'te cuasamanani paajuasome. Pãĩũ romio'te jã'aja'ñe pa'iko'te paakũ jo'kamanea'kũ, repaõji ũcua pasa chiito. 13 Romio ũcuaja'che Jesucristo'te cuasakõji Ɛmũũ'te Jesucristo'te cuasama'kuni pani jo'kamanea'ko, repaõji ũcua paara chiito. 14 Ɛmũũ Jesucristo'te cuasama'kupi romio'te Jesucristo'te cuasakoni paakũ'te Diopi re'oja'che cho'okaija'mũ repaũ'te, rũjore Jesucristo'te cuasakoni paakũna. Ɛmũũ ũcuaja'che Jesucristo'te cuasakõji romio'te Jesucristo'te cuasama'koni paato Diopi re'oja'che cho'okaija'mũ repaõ'te, ũjũre Jesucristo'te cuasakuni pa'iona. Puka'kupãire jã'aja'ñe cho'okaiũ repana mamachĩi ũcuaja'che re'oja'che cho'okaikũ'mũ Dios. Repaõji jã'aja'ñe cho'okaima'to repana mamachĩi Jesucristo'te cuasamana mamachĩi pa'icheja'che pa'ira'ame. 15 Jã'ata'ni Jesucristo'te cuasama'kupi rũjore Jesucristo'te cuasakoni jo'kasora chiito ũsemanejũ'ũ repaũ'te. ũcuaja'che Jesucristo'te cuasama'kopi ũjũre Jesucristo'te cuasakuni jo'kasora chiito ũsemanejũ'ũ repaõ'te. Jesucristo'te cuasakuni jo'kasoru te'eũ pa'iu

romi peou'mu repau. Romio ũcuaja'che ũjupi jo'kasouna te'eo pa'io umu peo'mo. Jã'aja'ñe jo'kasoche ũsemaneni cu'ache cho'oma'me repana. Dios maire cavama'ñe paapu chini chẽasi'kua'mu. ¹⁶ Musanukona Jesucristo'te cuasamana pa'iju cho'ojache vesume. Romio Jesucristo'te cuasakoji ũjũre Jesucristo'te cuasama'kũre pa'iko ũju pa'iu cho'ojache vesumo. Chekũrumu repau na'a pa'isirumuna Jesucristo'te cuasajacosomu, rãjopi Jesucristoni cuasako re'oja'che pa'iona uache ñani. Chekũrumu pãaja'mu. Umũ ũcuaja'che Jesucristo'te cuasakũji rãjore Jesucristo'te cuasama'kore paaku rãjo pa'io cho'ojache vesumu. Chekũrumu repao na'a pa'isirumuna Jesucristo'te cuasajacosomo, ũjupi Jesucristoni cuasaku re'oja'che pa'iu'na uache ñani. Chekũrumu pãaja'mo.

¹⁷ Jã'ata'ni Maire Paaku musanukonare pa'iche jo'kasi'e ũcuanũko ũcua pa'iju re'oja'che pa'ijũ'u. Re'oja'che paapu chini Dios musanukonare chẽasi'kua'mu. Jã'are chu'vaku si'achejña ku'iu pãi Jesure cuasana chi'ivũ'ñana chu'vaku pa'iku'mu chu'u. ¹⁸ Jĩkora'muru chã'tiru caca'niru chũto tũache judiopãire jo'kasi'kua'mu Dios. Jã'a musanukona masime. Jã'ata'ni judiopãiu Jesucristo'te cuasani judiopãi cho'ojũ pa'iche jĩkochã'tiru chũto tũache cuheku jo'kamanea'ku. Ũcuachi'a judío peokũji Jesucristo'te cuasani jĩkochã'tiru chũto tũacojñomanea'ku. ¹⁹ Judiopãiu'chi'a jĩkochã'tiru chũto tũacojñosi'ku pa'ito re'omu.

Ūcuachi'a judío peokuchi'a jīkochā'tirū chuto tuacojñomanesi'kū pa'ito re'omū. Jā'aja'ñe pa'ichejē'e cuasama'ñe Dios chū'uñe'te asa jachama'ñe pa'ijū re'oja'che cho'oche'te na'a rūa cuasajū pa'ijū'ū. ²⁰ Dios chēasina ūcuanuko repanare Repau chēarūmū pa'isi'e jo'kasoma'ñe ūcua pa'ijū cho'oju paarū.

²¹ Te'enare Dios mūsanukonare chēarūmū chekunapi chēa paajūna kuri kooma'ñe rūpū cho'oche cho'okaina pani oimanejū'ū. Jā'ata'ni mūsanukonare paanapi saiche ūsema'to sani pa'ijū cho'oche'te cho'oju kurire kooju pa'ijū'ū.

²² Pāiū, Jesús chēarūmū pāi chēa paacojñokū pani, pojoa'kū. Jesupi repau'te re'oja'che paamū, re'oja'che pa'iche'te masia'kū chini. Ūcuaja'che pāiū, Jesús repau'te chēarūmū pāi chēa paacojñoma'kū pani Jesús chēa paaku'mū chura. ²³ Jesucristo mūsanukonare jūni ro'ikani koosi'kua'mū. Koocojñosinajeju chura Repau neena'ame mūsanukona. Jā'ajekūna Repau chiichechi'a cho'oju chekunapi mūsanukonare chēa paaju repanare ūache si'ache chū'uñū chiito cuhejū'ū. ²⁴ Asarepajū'ū, ūcuanuko chū'u majapāijana. Dios mūsanukonare chēarūmū pa'iche ūhasoma'ñe ūcua pa'ijū Dioni pojoju pa'ijū'ū.

²⁵ Chura romichīi chuta'a ūmū vejamanare chū'vache'te tochamū chū'ū. Maire Paaku Jesús chū'umanesi'kua'mū ie. Jā'ata'ni Dios chū'ure oiū cho'okaimū Repau chiichechi'a cho'oa'kū chini. Repau chiiche'te cho'okū ija'che chū'vamū chū'ū: ²⁶ Chū'ū cuasato irūmū chejari rūarepa pa'ivesache pa'iūna mūsanukonapi

vejama'ñe pa'ito na'a re'omũ. ²⁷ Jã'ata'ni umupãi romi paana murũjoromi jo'kasomanejũ'ũ. Chuta'a vejamanareta'ni, "Ku'e vejajũ'ũ", chiiũ chũ'vama'ku'a'mũ chũ'ũ. ²⁸ Jã'ata'ni pōsũuji romio'te vejani cu'ache cho'oma'mũ. Ũcuachi'a romichĩioji umũũ'te vejani cu'ache cho'oma'mo. Jã'ata'ni musanũkonare vejasinare ruã cuaja pa'ija'mũ icheja pa'irũmũ. Jã'ajekũna musanũkonare, "Cuaja peoche paapũ chini, vejamairo pa'ijũ'ũ", chiikũ'mũ chũ'ũ.

²⁹ Musanũkonare chũ'ũ majapãijanare iere i'kara chiimũ chũ'ũ: Icheja ai pa'imanejanaa'me mai. Jã'ajekũna Cristo chiiche'te cho'oju ruã cuasaju pa'ijũ'ũ Repau'te. Chura romi paana murũjoromichi'a cuasaju pa'imanejũ'ũ. ³⁰ Ota oina ũcuaja'che musanũkona majapãi jũ'isinarechi'a cuasaju pa'imanejũ'ũ. Ruã pojoju pa'ina ũcuaja'che pojoju pa'ichechi'a cuasaju pa'imanejũ'ũ. Ũcuaja'che pōse koosina pōsechi'a cuasaju pa'imanejũ'ũ. ³¹ Ũcuaja'che pãi icheja cho'oche'te ruã cho'oju cu'amajñaruã jñaa paana jã'achi'a cuasaju pa'imanejũ'ũ. Chejana'me cu'amajñaruã si'asojachea'me. Jã'ajekũna Cristo chiiche'te cho'oju cuasaju pa'ijũ'ũ Repau'te.

³² Musanũkonapi ãu ãiñena'me pa'iche ruarepa cuasaju pa'ito cu'amũ. "Jã'aja'ñe pa'ijũ'ũ", chiima'mũ chũ'ũ musanũkonare. Ija'chea'me: Pãiu romi peokũ Diorechi'a cuasaku pojore'omũ repau'te. ³³ Romi paakũ'teta'ni rũjopi pojoa'ko chini rũjore kuirachena'me cuasakũna, ³⁴ Diorechi'a cuasacu'amũ repau'te. Romio te'eo

pa'iko ũcuaja'che Diorechi'a cuasako cho'oche cho'okaire'omũ repao'te. Ɛmũũ pa'iko'teta'ni ũjũpi pojoa'kũ chini ũjũre kuirachena'me cuasakona Diorechi'a cuasacu'amũ repao'te.

³⁵ Mũsanũkonapi ña re'oja'che paapũ chini jã'aja'ñe chũ'vakũ tocha saomũ chũ'ũ mũsanũkonare. Pa'ivesacheta'ni chũ'ũcuhemũ chũ'ũ mũsanũkonare. Mũsanũkonapi re'oja'che pa'ijũ, Diore si'arũmũ pojojũ pa'iche'te asani na'a rũa pojoja'mũ chũ'ũ.

³⁶ Jã'ata'ni pãiu mamako'te romichĩio'te umũũ sēecojñosi'kore paakũ, “Ikore umũũ'te pa'ire'omũ”, chini cuasani umũũ'te pa'iche ũsemanea'kũ. “Chũ'ũpi ikore ũseni re'oja'chere cho'oma'mũ. Aia'mo iko chura”, chini cuasani ũsemanea'kũ repaũ. Ɛsemaneni cu'ache cho'oma'mũ repaũ. Repanapi vejato re'omũ. ³⁷ Chekũta'ni, mamako'te romichĩio'te paakũji, “Chũ'ũ neeko umũ vejama'to na'a re'omũ”, chiimũ. Peore pe'kerũ jã'aja'ñechi'a cuasasi'kũpi mamako'te umũ vejache ũseni cu'ache cho'oma'mũ repaũ. “Īsija'mũ chũ'ũ ikore”, chiimanesi'kũpi ũseni cu'ache cho'oma'mũ repaũ. Jã'ajekũna jo'e chekũpi sēeũna ũseni cu'ache cho'oma'mũ. ³⁸ Pãiu mamako'te umũ vejache ũsema'to re'omũ. Jã'ata'ni ũseni na'a re'oja'che cho'omũ repaũ, chũ'ũpi cuasato.

³⁹ Romio umũũ'te vejani ũjũ vajũũ pa'ichetũ'ka paao. Repao ũjũ jũnisoruta'ni repao'te ukũni jo'e vejare'omũ, jã'ata'ni Jesucristo'te cuasakũni. ⁴⁰ Jã'ata'ni repaoji jo'e umũ vejamaneni na'a rũa pojoko pa'ija'mo. Jã'aja'ñe cuasamũ

ch'u'u. Jã'aja'ñe cuasakujeku che'chomu
 chu'u musanukonare, chu'uni Dios Rekochoji
 cho'okaiuna.

8

*Tũosiva'nani pojojũ ãumajñaruã ïsiche'te
 kuamu*

¹ Chura rupũ tũosiva'nani pojojũ pã
 ãumajñaruã ïsisi'ere kuaku tocha saopi'ramũ
 chu'u. Musanukona ũcuanuko, "Jã'a
 peore masinaa'me chukuna", chiicosome.
 Jã'ata'ni masinaa'me chini ija'che i'kato
 cu'amũ, "Masinajejũ chekunare na'a re'oja'che
 cho'onaa'me chukuna", chiito. Jã'aja'ñe i'kana
 chekunarejẽ'e ña oimanaa'me. Pã chekunare
 oina re'oja'che cho'okaime repanare, na'a
 re'oja'che paaru chini. ² Pãiu ũcuauakũji,
 "Ruã masiu'mũ chu'u", chiikũ repauni chuta'a
 masicheji ruã karakuna repau masiruja'chere
 vesumũ. ³ Jã'ata'ni pãiu ũcuauakũ Diore chiikũ
 ruã masiu'mũ. Dios ũcuachi'a repauni masikũ,
 "Chu'u neekua'mũ ikũ", chiimũ repaunte.
⁴ Jã'ajekuna maipi, "Tũosiva'nare jo'kasi'ere
 ãure ãito cu'amũ", chini cuasamanapi ãito
 cu'ama'mũ. Ija'chea'me: Dioma'me repava'na.
 Dios te'eumũ. Chekũ Dios peomũ. Masime mai
 jã'a. ⁵ Chekuna pã ija'che cuasajũ i'kanaa'me:
 "Dios te'euma'mũ. Maire paava'na diova'na
 sunaumuna'me cheja ruã jainuko pa'ime",
 chiinaa'me repana. ⁶ Jã'ata'ni mai iere masijũ,
 "Mai Ja'kũ, Dios, ũcuate'eumũ", chiinaa'me.
 Repaui cho'ouna peore pa'imũ chura,
 chejana'me cu'amajñaruã, cu'ava'nana'me pã.

Mai Repau neenaa'me. Ūcuachi'a Maire Paaku, Jesucristo, ūcuate'eu'mu. Ūcuauji cho'ouna peore pa'imu chura. Mai ūcuachi'a Repau cho'okaisi'ejekuna Repau neenaa'me. ⁷ Jā'ata'ni pāi Jesucristo'te cuasana ūcuarepanuko masima'me jā'a. Tŕosiva'nare jo'kasi'ere āu āito cu'ama'mu. Jā'ata'ni pāi te'ena tŕosiva'nare aperumu pojoju che'chesosinajeju churajatuka āu repava'nare jo'kasi'ere, "Ie āu diova'na neea'me", chini cuasaju āiju ūcua cuasame repava'nare. "Maire iere āito cu'amu", chiiju cuasacosome repana. Jā'aja'ne cuasanapi ūcuare āito, ūcuanani cu'amu. Cu'ache cho'ome repana. Repana cuasache'te jā'aja'ne cu'ache cho'ojū pani rūhi'ne cuasache cavesusojanaa'me repana. ⁸ Jā'ata'ni Diore āu āi'neji pojoma'nea'me. Āumajnarua si'arepache āimaneni cu'ache cho'oma'me. Ūcuachi'a si'ache āu āi'neji na'a re'oja'che cho'oma'nea'me. Āu ūcuauache āire'omu.

⁹ Jā'ata'ni musanukona na'a masina ņarepaju pa'ijū'u. "Ūcuauache cho'ore'omu chu'ure", chini ūcuauache cho'ojū pa'imanejū'u, musanukona majapāijava'na vesuva'napi ņa chēa cu'ache cho'oche'te che'chemanea'ju. ¹⁰ Musanukona na'a masinapi tŕosiva'nare ĩsisi'ere āu ņu'iju āivu'ere repava'nare pojomanata'ni āito chekurumu vesuva'napi ņani ūcuaja'che āiju tŕosiva'nare pojojanaa'me, "Ina masina repava'nare tŕosiva'nare pojojuna chukuna'te ūcuaja'che pojoju āire'ocosomu", chini.

11 Jã'aja'ñe cho'oni mʉsanʉkona majapãijanare re'oja'che pa'ivesʉnani na'a masinapi cu'ache cho'oche'te che'chojanaa'me. Jesucristo re'oja'che pa'ivesʉnare ũcuachi'a jũni ro'ikaisi'kua'mʉ, Diona'me re'oja'che paapʉ chini. 12 Mʉsanʉkona majapãijanare pa'ivesʉnani, "Ija'che cho'oche cu'ache'me", chiiju cuasaju pa'inani mʉsanʉkonapi jã'aja'ñe cho'o ñoni cu'ache cho'ome repanare. Jã'aja'ñe cho'o ñoru, "Cu'ache'me ie", chiiju cuasanapi ña chẽa cho'oni repana re'oja'che cuasaju pa'iche cho'ojʉ cavesʉsojanaa'me repana. Repanare jã'aja'ñe cu'ache cho'oni Jesucristo'te ũcuachi'a cu'ache cho'ome mʉsanʉkona. 13 Jã'ajekʉna chu'ʉ majapãijanare ău ăni ñoñeji cacʉ'oche cuhekʉ'mʉ chu'ʉ. Repanapi chu'ʉ ăiñe'te ña ũcuaja'che cho'ojʉ repana cu'amʉ chiisi'ere cho'ojʉna ñani jo'e jmamakarʉjẽ'e koo ăimaneja'mʉ chu'ʉ, "Repanapi ña ăicu'ache'te ăijʉ che'chesojʉ", chini.

9

Jesucristo saosinare kuirache'te kʉamʉ

1 Jesucristo saosi'kʉjekʉ pãi chekʉnare chẽa paacojñoma'kua'mʉ chu'ʉ. Maire Paaku'te, Jesure ñasi'kua'mʉ chu'ʉ. ũcuauji cho'okaiʉna chu'ʉpi chu'vakʉna Dios chu'o asa chẽa Repau'te Jesure cuasaju jovo pojojʉ pa'ime mʉsanʉkona. 2 Jesucristoji saosi'kua'mʉ chu'ʉre mʉsanʉkonani Repau chu'ore chu'vaa'kʉ chini. Repau neenajeju chu'ʉ pa'iche masime mʉsanʉkona. Chura chu'ʉpi

chũ'vakũna asa chẽa Diore cuasaju pa'ime mũsanũkona. Jã'ajekũna pãĩ mũsanũkona pa'iche'te ñani chũ'ũre Jesucristo saosi'e masijanaa'me. Jã'ata'ni chekũna te'ena Dios chũ'ũre saosi'e jachame. ³ Pãĩ chũ'ũre ke'renapi, "Iku Jesucristo saosi'kũma'mũ", chiito ija'che i'kakũ'mũ chũ'ũ repanare: ⁴ Chũ'ũre Jesucristo saosi'kũjekũna chũ'ũ che'chona paache ãĩñena'me ũkuche sũere'omũ repanare, chũ'ũre sũeuato. ⁵ Ũcuaja'che chekũrũmũ romio'te Jesucristo'te cuasakoni vejani ku'iu kuhare'omũ chũ'ũre, kuhauato. Jã'aja'ñe cho'ome Pedrona'me Maire Paakũ Jesús cho'jechĩĩ, chekũna Repaũ saosina ũcuaja'che; rãjoromi kuhaju ku'ime. ⁶ Chũkũnachi'aa'me te'eka'chapana Bernabena'me chũ'ũ, Dios chũ'o chũ'vanapi cho'oche cho'ojũ kuri koojũ peore chũkũna chiiche ro'ina. Jã'ata'ni chũkũna chũ'vanapi chũkũna'te kuirato cu'ama'mũ.

⁷ Pãĩ ũcuauache cho'oche cho'ojũ kuri koome. Sõtaopãĩ repanare chũ'ũnare cho'oche cho'okaijũ kurina'me ãu koome. Ũcuaja'che pãĩũ pĩsi uche tãsi'ku uche pa'irũmũ ãimũ. Ũcuachi'a pãĩũ ovejava'nare kuirakũ repava'na oje qui ũkũmũ. Jã'ajekũna chũkũna Dios chũ'o chũ'vasi'e ro'i kuri kooto cu'ama'mũ. ⁸ Asarepajũ'ũ. Pãĩ cuasachechi'a tochama'mũ chũ'ũ. Dios chũ'o aperũmũ Moisés tocha jo'kasi'e ija'che kũamũ:

⁹ Pãĩũji vacava'nare trigo po'teche chũ'ũkũji repava'nani trigo'te ãiũseto cu'amũ, chiimũ. Vaca cho'ochechi'a cuasakũ jã'aja'ñe tochache chũ'ũmanesi'kũa'mũ Dios.

¹⁰ Chukuna'te Repau chu'o chu'vajanani cuasaku jā'aja'ñe tochache chũ'usi'kua'mu Dios. Pãi vea tãnana'me tuana cho'oche cho'osi'e ro'i kooñu chini cuasaju cho'ome repana.

¹¹ Æu tãkaisina repana tãkaisi'e ro'i koome. Chu'ure ũcuaja'che Diore ãu tãkaisi'ēja'che musanukonare Repau chu'o chu'vakaisi'e ro'i koore'omu. ¹² Chekuna Dios chu'o chu'vana musanukonare chu'vache ro'i kurina'me ãu kãĩñe koome. Chu'uni musanukonare na'a rua chu'vakuni jā'aja'ñe na'a rua ïsito re'omu. Jã'ata'ni kurijẽ'e sẽema'ñe chu'o re'oja'chere Jesucristo pa'iche'te chu'vaku pa'iku'mu chu'u, musanukonapi asa chẽaa'ju chini. Musanukonapi asa jachamanea'ju chini kurijẽ'e sẽema'ñe chu'vaku'mu chu'u. ¹³ Judíopãi Dioni pojojũ va'iva'nare Repau vu'ena ra vanisome. Vanisojuna phairipãina'me repavũ'e cho'oche cho'okaina va'i joopo koo ãime, cho'oche cho'okaiche ro'i. Jã'aja'ñe cho'oche masime musanukona. ¹⁴ Ũcuaja'che Maire Paaku chũ'u jo'kasi'kua'mu, Repau chu'o chu'vanapi ãuna'me kãĩñe kuri kooa'ju chini.

¹⁵ Jã'ata'ni kuri sẽema'kua'mu chu'u musanukonare. Chura kurire sẽeu tochama'mu chu'u musanukonare. Kurijẽ'e sẽeuama'ñe chu'vaamũ chu'ure. Rua ãucuha jũ'iu chu'vanijẽ'e ũcua kuri sẽemanaja'mu chu'u. ¹⁶ Dios chu'o chu'vakuta'ni chekunare ija'che i'kama'kua'mu chu'u: "Asarepajũ'u. Re'oja'chechi'a cho'oku'mu chu'u", chiima'kua'mu. Pãi chu'vani chu'ure Dios chũ'u jo'kasi'ere cho'oku'mu chu'u. Chu'upi jā'are cho'oma'to pojomanera'amũ Dios chu'ure.

17 Diopi pojokũ re'oja'che cho'okaikũ'mũ chũ'ure, chũ'uni chũ'vaũakũna chũ'vasi'e ro'i. Ũcuachi'a Repaũ chũ'ure chũ'u jo'kasi'e chũ'vañamekũta'ni ũcua chũ'vato ro'ija'mũ Dios chũ'ure. 18 Chũ'upi Dios chũ'o chũ'vakũji kãĩñena'me ãu sēeto cu'ama'mũ. Jã'ata'ni sēema'kũa'mũ chũ'u. Kurijē'e sēema'ñe rupũ chũ'vakũ rua pojokũ'mũ chũ'u. Chũ'u ro'iche'me jã'a pojochē.

19 Ija'chea'me: Pãi chekũna chēa paacojñoma'kũa'mũ chũ'u. Ũcuachi'a chũ'u chũ'vache pãi chũ'usi'ema'mũ. Jã'ata'ni pãi ũcuauanana'me pani repaña chiiche cho'okũ repaña pa'icheja'che re'oja'che pa'ikũ'mũ chũ'u, repañapi na'a jainũko chũ'u chũ'vache'te asa chēa Jesucristoni jovoa'jũ chini. 20 Judiopãina'me pani repaña pa'icheja'che re'oja'che pa'ikũ'mũ chũ'u, repañapi chũ'u chũ'vache'te Dios chũ'ore asa chēa Jesucristoni jovoa'jũ chini. Dios aperũmũ chũ'u jo'kasi'e cho'onare ja'me pani repaña cho'ocheja'che cho'okũ pa'ikũ'mũ chũ'u. Jã'aja'ñe cho'oma'to cu'ama'mũ. Jã'ata'ni ũcua jã'aja'ñe ja'me cho'okũ'mũ chũ'u, repañapi chũ'u chũ'vache'te Dios chũ'ore asa chēa Jesucristoni jovoa'jũ chini. 21 Ũcuaja'che pãi Dios chũ'usi'ejē'e vesũnare ja'me pani repaña pa'icheja'che re'oja'che pa'ikũ'mũ chũ'u, chũ'u chũ'vache'te asa chēa Jesucristoni jovoa'jũ chini. Jã'aja'ñe pa'inare ja'me panijē'e repaña cho'ocheja'che cu'ache cho'oma'kũa'mũ chũ'u. Jesucristoni pojokũ, Repaũ chũ'uñe jachama'ñe re'oja'chechi'a cho'okũ'mũ chũ'u. Chũ'upi Jesucristo chũ'uñe'te

cho'oma'to cu'amũ. ²² Rua vesunare ja'me panijẽ'e ũcuaja'che repana pa'icheja'che re'oja'che pa'ikũ'mũ chũ'ũ, repanapi chũ'ũ chũ'vache'te asa chẽa Jesucristoni jovoa'jũ chini. Pãĩ ũcuanũkore ja'me pa'iu, repana pa'icheja'che re'oja'che pa'ikũ'mũ chũ'ũ, repanapi chũ'ũ chũ'vache'te asa chẽa Jesucristoni jovoa'jũ chini. ²³ Peore cho'okũ'mũ chũ'ũ pãipi Jesucristo'te cuasache kũachũ'ore asa chẽaa'jũ chini. Jã'are chini pojokũ chũ'vakũ'mũ chũ'ũ. Chũ'ũpi chũ'vakũna Diopi repanani chẽa paato rua pojomũ chũ'ũ.

²⁴ Ũcuaja'che cho'ome pãĩ vũ'vũna. Ũcuanũko rua vũ'vũme cajejañũ chini. Jã'ata'ni te'euchi'a cajejaimũ. Jã'aja'ñe cho'oche masime mũsanũkona. Ũcuaja'che mũsanũkona vũ'vũ cajejañũ chini na'a rua vũ'vũcheja'che peore cho'ore'ochetũ'ka Diore re'oja'che cho'oju pa'ijũ'ũ. ²⁵ Vũ'vũra chiikũ repaũ ca'nivũ rua kuiramũ koka paara chini. Ca'nivũ cacũ'omajñaruã cho'oche ũhasomũ repaũ, cho'oũakũta'ni. ũhaso pa'iu vũ'vũcheji cajejani rupũ ãsiche'te koomũ repaũ. Jã'ata'ni repaũ koosi'e si'asojache'me. Mai Jesucristo'te cuasana ũcuachi'a Repaũ rupũ ãsiche'te na'a re'oja'chere si'ama'ñere kooñũ chini cho'oju cacũ'ache ũhasome cho'oũanata'ni, "Dios maire na'a re'oja'chere ãsija'mũ", chiiju. ²⁶ Jã'ajekũna vũ'vũ cajejasa chiikũ pa'icheja'che pa'ikũ'mũ chũ'ũ. Peorepache pa'ima'kũa'mũ pãipi Jesucristoni jovoa'jũ chini. Chekejẽ'e cuasama'ñe re'oja'che cho'ochechi'a

cuasaku'mu chu'u. ²⁷ Chu'u meñe rua chũ'uku'mu re'oja'chechi'a cho'ora chini. Chu'uni chekunare re'oja'che cho'okaiñameuato rua cuasaku cho'okaiku'mu chu'u, repanari chu'u chu'vache'te asacuheju chini. Chu'upi repanani jā'aja'ñe cho'okaima'to Dios chu'ure Repau chu'o pāi chu'vaku'teta'ni Repau chu'ure ĩsira'asi'e re'oja'che ĩsima'mu.

10

Tũosiva'nani ña, "Diova'naa'me ina", chimatea'ju chini chu'vache'te kamu

¹ Asarepajũ'u, chu'u majarpāijana. Mai aipāi Egipto cheja etarumu Diopi cho'okuna ũcuanuko okomakapi ñaju saisi'e cavesumanejũ'u. Okomakapi ñaju saiju Maachiarajoojopi oko peocho Diopi jāko nukona ũcuachejari ũcuanuko jēniasome repana. ² Reparumu Moiseni ũcuanuko jovo ja'me pa'iju okoro'vecojñoñeja'ñe okomaka vevũji saiju, chiaraji jēniasome repana. ³ Ũcuanuko si'aumucujña Dios cunaumu raoche'te au aiju paniasome repana. ⁴ Ũcuachi'a oko peochejare ku'iju Cristoji cho'okaiuna catapu etasi'ere oko ũcuanuko ũkuasome repana. Reparumu Cristo ñoma'kuta'ni ũcuanana'me ku'iu kuiraku paniasomu repanare. ⁵ Dios repanare ũcuanukore kuirakuta'ni te'enare pojoasomu. Chekunareta'ni Repauni jachajuna pe'rukũ chũ'uuna pāi peochejare pa'iju ũcuanuko jũnisoasome.

6 Maipi che'chea'jũ chini jã'aja'ñe ti'jñesi'kua'mũ, maipi repana cu'ache cho'ocheja'che cho'omaneajũ chini. 7 Mai aipã jainũko tũosiva'nani pojoasome, "Dioa'me ina", chiijũ. Dios chu'o aperũmũ tocha jo'kasi'e ija'che kuamũ:

Jã'ana pãĩ ãu ãni pi'ni ujacha'ijũ pojosi'naa'me, chiimũ. Jã'aja'ñe cho'oasome repana tũosiva'nani pojojũ. Repana cho'osi'ejache cho'omaneñũ mai. 8 Jainũko repana rũjoromi peonani ja'me kãiasome. Jã'aja'ñe cho'ojũna pe'rukũ Dios cu'ache cho'osinare ũcuanũkore ũcuate'eumucusena veintitrés milrepanare vanisoasomũ. Repana cu'ache cho'osi'ejache cho'omaneñũ mai. 9 Chekũna te'ena Maire Paakũ re'oja'che cho'okaiche'te cuhejũ, "Maire ũache ãsima'kua'mũ Repaũ", chiijũ pe'ruasome repana. Jã'aja'ñe i'karena Maire Paakũ pe'rukũ añare raõna ũcuanũko kujño jũnisoasome repana, jã'aja'ñe i'kasi'e ro'i. Repana i'kasi'ejache i'kamaneñũ mai. 10 Chekũna Maire Paakũni pe'rujũ cu'ache cutuasome. Jã'aja'ñe cutujũna Dios pe'rukũ ángelni casoasomũ repanani vanisoa'kũ chini. Repana cutusi'ejache Maire Paakũ'te cu'ache cutumaneñũ mai. 11 Peore jã'a maini che'chora chini cho'oasomũ Dios. "Tocha jo'kajũ'ũ ie", chiniasomũ Repaũ, mai aipã ti'jñesi'ere asa repana cu'ache cho'osi'ejache cho'oma'ñe pa'ijũ, re'oja'chechi'a cho'ojũ paapũ chini. Aperũmũ Repaũ Dios irũmũ pa'ijachere cuasakũ peore care'vaasomũ. 12 Jã'ajekũna mũsanũkona ñarepajũ pa'ijũ'ũ; chekurũmũ ñamejũ, "Re'oja'chechi'a cho'oñũ", chiisinapi

cu'ache cho'oju cu'ache ti'jñecojñoñe. ¹³ Te'eñoã vatipi chũ'ukuna cu'ache cho'oakum̄ maire. Jã'aja'ñe ti'jñem̄ maire ũcuanukore. Jã'ata'ni Dios, "Repanare cho'okaija'm̄ chũ'u", chiisi'e ũcuarepa cho'okaija'm̄ Repau musanukonare. Jorema'kua'm̄ Repau. Musanukonani cu'ache cho'oakuna Repau ni sêeto ũsekaija'm̄ Repau, cho'omaneajũ chini. ¹⁴ Jã'ajekuna chũ'u cuasana, jmamakarujẽ'e tũosiva'nare pojoju pa'imanejũ'u.

¹⁵ Cuasamasime musanukona. Chũ'u i'kacheji ũcuarepa cuasoma'to kujũ'u. ¹⁶ Mai Jesucristoni pojoñu chini si'arum̄ chi'i p̄si uche conore ũkujũ, Repau chueniso chie meosi'ere cuasajũ, "Re'orepam̄, Ja'ku", chiinaa'me Repau'te. ũcuachi'a chi'i p̄pũ'te ãijũ Jesucristo ca'nivũ'te cuasajũ ãinaa'me mai. Jã'aja'ñe chi'i ãijũ Jesucristona'me ãiñeja'ñe ãijũ pa'ime mai. ¹⁷ Mai Jesucristo'te cuasana p̄pũ ũcuate'epũ jainuko ãiñeja'ñe Repau'ni cuasajũ ũcuate'eujakuanupũ'me, Jesucristo ca'nivũ ũcuate'eca'nivũ pa'icheja'che. ¹⁸ Israelp̄i cho'oche'te cuasajũ'u. Jo'cha va'iva'nare Dios vũ'ena ra vani va'i joopo ãime repana. Jã'aja'ñe ãijũ Diona'me ãiñeja'ñe ãijũ ũcuana'me pa'ime repana. ¹⁹ Tũosiva'nata'ni rupũ peoche pa'ime. "Dioa'me jã'ana", chiima'm̄ chũ'u. Repava'nare ĩsisi'e ãu rupũ ãua'me; cu'a peom̄. ²⁰ Jã'ata'ni p̄ipi tũosiva'nani ãure ĩsini vatire ĩsicheja'che ĩsime ãu. Jã'aja'ñe pa'ina Dioreta'ni ãu ĩsimanaa'me. Musanukonapi tũosiva'na pa'ivũ'ena m̄ua repava'nare ĩsisi'ere

ãu ãni vatina'me ãiñeja'ñe ãijũ pa'ime. Jã'aja'ñe cho'oche cuhemũ chu'ũ. Mũsanũkonapi vatire pojoto cu'amũ. ²¹ Maipi pĩsi uche conore ũkuju Maire Paaku'te ja'me pa'inapi vatire ũcuate'erũmũ ja'me pa'icu'amũ. Ũcuachi'a ãu ãijũ Maire Paakũna'me pa'inapi vatire ũcuate'erũmũ ja'me pa'icu'amũ. ²² Maire Paaku'te pojonafejũna vatire pojocu'amũ mũsanũkonare. Dios maire romi vanũku pa'icheja'che pa'iu ũcuate'eũ paara chiimũ. Jã'ajekũna maipi Repau'te pojonapi vatire pojoto pe'rumũ Repau Maire Paaku. ¿Repau'te mũsanũkona Diore vajũchũma'ñe? Ũcuachi'a, ¿Repau'te mũsanũkona na'a ruã masinaa'ñe?

*Ũcuauache cho'ochena'me chekũnare
re'oja'che cho'oche'te kũamũ*

²³ Te'ena mũsanũkona ija'che i'kajuasome: "Ũcuauache cho'ore'omũ chũkũna'te", chiijuasome. Jã'ata'ni chekũrũmũ mũsanũkonare uache'te cho'oni re'oja'che jũaama'me. Jã'aja'ñe mũsanũkonare uache cho'ojũ chekũnare cu'ache che'chome. ²⁴ Mũsanũkonare uachechi'a cuasama'ñe chekũnare re'oja'che cho'okaiche'te cuasaju re'oja'che cho'ojũ pa'ijũ'ũ, repanapi re'oja'che che'chea'ju.

²⁵ Va'i ĩsivũ'e sani, "¿Jeecheja rasi'ea'che ie va'i?", chiima'ñe va'i koo ãijũ'ũ. "Chekũrũmũ chu'ũ iere koo ãni tũosiva'nare jo'kasi'e pa'ito cu'ache cho'ocosomũ", chiima'ñe koo ãijũ'ũ. ²⁶ Dios cho'osi'e ãu ãire'ochechi'aa'me. Chejana'me repacheja pa'imajũnarũ peore

Dios cho'osi'ea'me. Jã'ajekuna sēniasama'ñe ãire'omũ.

27 Pãiu ũcuauakũji Jesucristo'te cuasama'kũpi mũsanũkonani ãure ãura chini soito mũsanũkonare saiũato sani repau ãuñe peore koo ãijũ'ũ. "Chekũrũmũ chu'ũ iere ãni cu'ache cho'omũ", chini cuasama'ñe koo ãijũ'ũ repau ãuñe. "¿Jeechejapi mũ'ũ ie va'i rau?", chiima'ñe koo ãire'omũ mũsanũkonare. 28 Jã'ata'ni pãiu ũcuauakũji mũsanũkonani, "Ie ãu tũosiva'ũre ĩsisi'ea'me", chiikũ'te koo ãimanejũ'ũ. Tũosiva'ũre cuasakũjekũ jã'aja'ñe i'kamũ repau. Repau jã'are ãu ãni cu'ache cho'omũ. Ũcuachi'a repau cuasato Jesure cuasakũ ũcuauakũji jã'are ãu ãni cu'ache cho'omũ. Jã'ajekuna mũsanũkonapi repau ãuñe'te ãu koo ãni jã'aja'ñe cho'oju cu'ache che'chome repau'te ãu ãusi'kũre. Jã'aja'ñe cho'omanejũ'ũ repau'te. 29 Jã'are ãu ãni meñe cu'ache cho'oma'me mũsanũkona. Repau'teta'ni cu'ache cho'ome. Jã'are sēniasama'ñe ãito na'a re'omũ. Pãipi, "Cho'ocu'amũ ie", chiito cho'ocu'amũ mũsanũkonare. Pãipi, "Cho'ocu'amũ ie", chiima'ñeta'ni cho'ore'omũ mũsanũkonare. Chekũrũmũ sēniasato, "Ija'che cho'оче cu'ache'me", chiinaa'me chekuna. Jã'aja'ñe i'kato mũsanũkonare cho'oũache cho'ocu'amũ. Cho'omanejũ'ũ. 30 Chu'ũpi ãure ãiu, "Ja'kũ, re'orepamũ", chini cu'ache cho'oma'mũ. ¿Je'se pa'ũna pãi chu'ũre cu'ache cutuche, "Ja'kũ, re'orepamũ", chini ãu ãikũ'teta'ni? 31 Mũsanũkona cho'оче'te chekũnapĩ ña, "Dios rũa re'okũ'mũ", chiijũ

cuasaa'jɥ chini re'oja'chechi'a cho'ojũ'ɥ. ãu
ũcuauache ãijɥ, ũcuauache ũkuɥ peore
mʉsanʉkona cho'оче re'oja'chechi'a cho'ojũ'ɥ.
32 Jã'aja'ñe re'oja'chechi'a cho'ojɥ cu'ache
che'choma'ñe pa'ijũ'ɥ, judiopãina'me judio
peonare, Jesucristo'te cuasanare ũcuachi'a.
33 Chɥ'ɥ pãi ũcuauakore si'arɥmɥ pojokɥ
pa'icheja'che pojokɥ pa'ijũ'ɥ. Chɥ'uchi'a meñe
re'oja'che cho'ora chiima'ñe pãi ũcuauakore
re'oja'che cho'okasa chiikɥ'mɥ chɥ'ɥ, repapari
ũcuauako Jesucristoni jovo, ũcuaua'me
re'oja'che paapɥ chini.

11

Romi Diore cuasana chi'i pojochete kuamɥ

1 Chɥ'ɥ Jesucristo pa'isi'eja'che re'oja'che
pa'iche'te ña chẽa chɥ'ɥ pa'icheja'che re'oja'che
pa'ijũ'ɥ mʉsanʉkona.

2 Mʉsanʉkonapari chɥ'ɥni cuasajɥ chɥ'ɥ ja'me
pa'irɥmɥ chɥ'ɥ mʉsanʉkonare che'chosi'ere
peore re'oja'che cho'ojɥ pa'ijuna ruu pojomɥ
chɥ'ɥ. 3 Jã'ata'ni mʉsanʉkonare iere masijũ'ɥ
chiimɥ chɥ'ɥ: Dios Jesucristo'te paaku'mɥ.
Jesucristo ũcuaja'che ɥmɥpãi paaku'mɥ.
ɥmɥpãi ũcuaja'che repapa rãjoromire paame.
4 Jã'ajekuna mʉsanʉkona ɥmɥpãi chi'ini tuhiroã
tuhijɥ Diore s̃ejɥ, Dios chɥ'o kuato cu'amɥ.
Tuhiroã tuhijɥ s̃eni Jesucristo mʉsanʉkonare
paama'ñeja'ñere cho'o ñome. Jã'ajekuna
pãiu ũcuauakujɥ tuhiro tuhiu s̃eɥna pãi
chekunapari ñani repau'te Paaku'te Jesucristo'te
cu'ache cutume. 5 Jã'ata'ni romi chi'ini repapa

sĩjore kãñase're tuhimanapi Diore sēeju Dios chũ'o kuato cu'amũ. Repanare paanare ña kukũma'ñere cho'o ñome. Romipi jã'aja'ñe cho'oni repana sijo raña ko'ũsocheja'che cho'oju vajuchũache cho'ome. Romio ũcuachakoji kãase'recho tuhima'ñe sēeona pãi chekũnapi ñani repao'te paaku'te cu'ache cutume. ⁶ Romio repao sijosũ kãase'recho tuhicuheko raña tũ'kasocojñoa'ko. Jã'ata'ni repaoji rañapa tũ'ka ko'ũsoru pãi rũa cu'ache cutujanaa'me repao'te. Jã'ajekũna Jesucristo'te cuasana chi'ivũ'e muani repao sijosũ kãa tuhio paa. ⁷ Dios mũmpãi cho'oasomũ, Repau chũ'ũñeja'ñe chũ'ũju paapũ chini. Pãiuji re'oja'che pa'ito chekũna pãi Diore repau'te cho'osi'kũre re'oja'che cutume. Jã'ajekũna mũmpãi Diore cuasaju vajuchũche'te ñoũu chini Repau vũ'e pa'irũmu tuhiroã tuhimanea'ju chiimũ chũ'ũ. Romita'ni mũmpãi paacojñoa pa'iche'te ñojanaa'me, repana sijo kãñase're tuhiju pani. ⁸ Ũmũũ icheja charo pa'ikũjekũ romioji jñaacojñoosi'kũma'mũ. Romiota'ni mũmũ ca'nivũ pa'iche ruta cho'ocojñoosi'koa'mo. ⁹ Dios mũmũ'te romioji paako chũ'ũa'ko chini cho'omanesi'kũa'mũ. Ũmũũji romioni paaku chũ'ũa'ku chini cho'osi'kũa'mũ Dios. ¹⁰ Jã'ajekũna romi repana sĩjore kãñase're tuhiju mũmũ pa'ina ñoñe paapũ. Ũcuachi'a ángelepi si'arũmu maini ñajũna mũsanũkona rũjoromi jã'aja'ñe re'oja'che cho'oju paapũ. ¹¹ Jã'ata'ni Jesucristo'te cuasana mũmpãina'me romi pa'ito rũa re'omũ. Ũmũmpãi peoto karamũ.

Ūcuachi'a romi peoto karamu. Diopi ñato umupaina'me romi ūcuapara'ruva masina pa'ime. ¹² Mamarumu romio umu ca'nivu pa'icheji ruta cho'ocojñosi'koa'mo. Irumuta'ni umupai puka'koromi cutaroã sa'navuna ainee jñaacojñome. Dios peore cho'osi'kua'mu umupaina'me romi.

¹³ Cuasajũ'u musanukona. Romioji Dios vu'e pa'ikoji, ¿sijopu kãase'recho tuhima'ñe sēeto re'oku? ¿Je'se cuasache musanukona? ¹⁴ Mai umupaiichi'aa'me rañapaã ve'emana. Jã'ajekuna umuji rañapa ve'eku'te ñani repau'te pãisoju cu'ache cutume. ¹⁵ Jã'ata'ni romichi'a rañapaã ve'eto re'omu. "Re'oja'che ñomu ikore", chiime pai repao'te. Rañapaã ve'eche romire jo'kasi'kua'mu Dios, repana kãña pa'icheja'che paa chini. ¹⁶ Pãiu ūcuauakujji romire rañapaã ve'eche jo'kasi'e asa jachaku iere cuasaa'ku: Chukunana'me chekuna Jesucristo'te cuasakuanupũ ūcuauako jã'aja'ñechi'a cho'ojũ pa'inaa'me.

Maire Paaku cho'okaisi'ere cuasaju ãu ãirumu cu'ache cho'oche'te kumumu

¹⁷ Chura jo'e chekere tochamu chu'u. Musanukona chi'iju sãinechi'a re'oja'che cho'oruja'chere cho'oma'ñe sãinechi'a cu'ache cho'ojũ pa'ijuasome. Jã'aja'ñe musanukona cho'oche'te asaku pojoma'mu chu'u. ¹⁸ Musanukona Jesucristo'te cuasaju chi'inata'ni sãinechi'a cuheju pa'ijuasome. Pãipi jã'aja'ñe kuajuna asa, "Chu'o ūcuarepacosomu jã'a", chiimu chu'u. ¹⁹ Sãinechi'a cuheju ija'che

cuasacosome m̄sanukona: “Chekunare na'a rua masinaa'me chukuna”, chiiju cuasacosome. Jã'ajekuna chekunare rua i'kacosome m̄sanukona, repanapi, “Rua masime ina”, chiiju cuasaa'ju chini. ²⁰ Chi'i jã'aja'ñe sãiñechi'a cuheju Maire Paakuni pojoju ja'me ãu ãirum̄ Repau cho'okaisi'ejẽ'e cuasama'ñe ãu ãicosome m̄sanukona. ²¹ Ja'me ãu ãirum̄ta'ni rup̄u ũcuauache ãiñeja'ñe ãiju ũcuapa'rava ja'me ãima'me m̄sanukona. Te'ena cha'ama'ñe charo ãu ãijuasome. Chekuna cho'jepi ãijuasome. Te'ena ãiñe peoju ãucuhava'na pa'ito chekunata'ni ãure rua chajiche ãiju p̄isi ũche cono rua ũkuju cono jũ'ijuasome. ²² ¿Je'se pa'ina m̄sanukona v̄ñã ãu ãima'ñe? M̄sanukona majapãijanare Dios chẽa paanarejẽ'e cuasama'me m̄sanukona. Jã'aja'ñe cho'oju ch̄ova'na pa'iju ãiñe peova'nare cu'ache cho'ome m̄sanukona. ãiñe'te peoju m̄sanukonare ja'me ãu ãivajuchujuasome repana. ¿Pojoja'che ch̄u' m̄sanukonare? Pãara. Rua cu'am̄u jã'aja'ñe cho'oche, chiim̄u ch̄u'.

Maire Paaku cho'okaisi'ere cuasaju ãu ãiñe'te kuam̄u

(Mt 26.26-29; Mr 14.22-25; Lc 22.14-20)

²³ Ch̄u' m̄sanukonare kuasi'e Maire Paakuji ch̄u'uni kua jñauana kuasi'kuam̄u ch̄u' m̄sanukonare ie. Jo'e ũcuare kuam̄u ch̄u' m̄sanukonare. Maire Paaku, Jesús, Repau chẽacojñojañami Repau neenana'me ãikuji pãrup̄u mini, ²⁴ “Ja'ku, re'orepam̄u”, chiiu Repau'te ja'me pa'inani t̄u'se ãisiku ija'che i'kaasom̄u: “Te

chũ'u ca'nivũ'me. Mũsanũkonapi re'oja'che paarpũ chini jũni ro'ikasa chini pa'imũ chũ'u. Chũ'uni cuasajũ chi'ijũ pãre ija'che cho'ojũ ãijũ pa'ijũ'u", chinasomũ Repaũ. ²⁵ Āũ ãni pi'nisirũmũ pĩsi ũche conoro'rova mini ũcuaja'che i'kaasomũ Repaũ. "Ie ũche cono chũ'u chiea'me. Ũcuanũko ũkujũ'u iro'rova. Pãi ũcuanũkore cu'ache cho'oche'te jũni ro'ikasa chini chuenisoja'mũ chũ'u. Jã'aja'ñe cho'oche chũ'u chiepi mekũna Dios mamare, 'Ija'che cho'oũu', chiisi'ere cho'oche'me. Jã'are cuasajũ chi'i ie ũche cono ũkujũ pa'ijũ'u", chinasomũ Repaũ. ²⁶ Jã'aja'ñe pãre ãijũ ũche cono ũkujũ Maire Paakũ Jesucristo jũni ro'ikaisi'ere kũajũ pa'inaa'me mai, Repaũ jo'e raichetũ'ka.

Maire Paakũ cho'okaisi'ere cuasajũ ãũ ãirũmũ cho'oche'te kũamũ

²⁷ Jã'ajekũna pãi ũcuauanapi Jesús chũ'usi'ere jã'aja'ñe pã ãijũ, ũche cono ũkunata'ni Repaũni masi cuasamaneni, vajũchũmarũ, Maire Paakũ'te cu'ache cho'ome. ²⁸ Jã'ajekũna mũsanũkonapi pã ãipi'rani mũsanũkona cho'ojũ pa'iche'te cuasa cu'ache cho'osi'ere charo Dioni kũa ũhasojũ'u. Kũasirũmũta'ni ũkujũ ãire'omũ. ²⁹ Pãiu, "Jã'aja'ñea'me ie", chiima'ñe pa'iu Maire Paakũ ca'nivũ masi cuasama'kũpi jã'are ũkukũ ãni cu'ache cho'omũ. Cu'ache cho'oche ũhasoma'kũpi ãito Diopi chũ'ũna cu'ache ti'jũña'mũ repaũ'te. ³⁰ Mũsanũkona te'ena cu'ache cho'oche ũhasomanapi ãijũ koka peome chura. Chekũna ravũna jũ'ime. Chekũna mũsanũkonare ja'me

pa'isina jūnisoasome. ³¹ Mai ũcuanuko mai pa'iche'te meñe cuasato re'ora'amũ. Cu'ache pa'iche'te meñe cuasa ũhasonare Dios pe'ruma'kua'mũ. Pe'rumaũ jā'aja'ñe pa'inare cu'ache ti'jñeñe jo'kama'kua'mũ Repaũ. ³² Maire Paakũ re'oja'chere che'chokũ mai cu'are ña, cu'ache ti'jñeñe cho'omũ, maipi ña kũkua'jũ chini. Jā'aja'ñe cho'okũ re'oja'chere che'chomũ Repaũ, mai jūnisosirũmũ Repaũ'te cuasamana saichejana vati toana sani uumanea'jũ chini. ³³ Jā'ajekũna, chũ'ũ majapāijana, mũsanũkonapi Jesucristoni cuasajũ ãure ãñũ chini chi'ini chekũnare cha'ajũ'ũ. Ũcuapa'rũva ũcuanuko āijũ'ũ. ³⁴ Te'enare rũa āucuhato charo mũsanũkona vũ'ñana ãũ ãni chi'ijũ'ũ cu'ache cho'ocuheni. Vũ'ñana ãũ ãni pi'ni chi'ijũ'ũ ũcuanuko re'oja'che Jesucristoni cuasajũ pãre ãñũ chini. Jā'aja'ñe cho'oto Dios pe'rumaneja'mũ mũsanũkonare. Chũ'ũ sani jo'e chekere che'choja'mũ mũsanũkonare.

12

Dios Rekocho pãi si'ache cho'omasiche jo'kache'te kũamũ

¹ Chura mũsanũkonare, chũ'ũ majapāijanare, iere masia'jũ chini kũakũ tochamũ chũ'ũ: Dios Rekocho maipi masia'jũ chini cho'omasiche'te jo'kamũ maire. Jā'are che'chora chiimũ chũ'ũ mũsanũkonare. ² Ie masime mũsanũkona: Aperũmũ mũsanũkona chuta'a Diore cuasamarũmũ rũhiñe cuasamarũ chũ'o cutumava'nani tũosiva'nani pojojũ

pa'isinaa'me. ³ Jã'ajekuna musanukonare iere masia'ju chini kamu chu'u. Pãiu Dios Rekocho cho'okaicojñokũ ija'che i'kama'mũ: "Jesús cu'akũ'mũ; vati toana saau", chiima'mũ. Ûcuachi'a pãiu Dios Rekocho cho'okaicojñoma'kũ, "Jesús pãi ùcuanukore paakũ'mũ", chiima'mũ.

⁴ Maire si'acairo cho'omasiche Jo'karekocho Ûcuate'erekochome Dios Rekocho. Pãire ùcuauamajñaruã cho'omasiche'te jo'kamũ Reparekocho. Te'enare cheke cho'omasiche'te jo'kakũ chekũnare na'a cheke cho'omasiche'te jo'kamũ. ⁵ Ûcuanuko Repau jo'kasi'e si'acairo cho'ojũ Maire Paakũ'te Ûcuate'eu'te cho'okaime mai. ⁶ Dios maire ùcuanukore re'oja'che cho'okaiũ pa'imũ, maire jo'kasi'ere re'oja'che cho'ojũ paaru chini. Te'enare cheke cho'okaiũ, chekũnare na'a cheke cho'okaimũ Repau. Maire ùcuanukore jã'aja'ñe cho'okaikũ Dios Ûcuate'eu'mũ. Maire ùcuanukore peore rua re'oja'che cho'okaikũ'mũ Repau. ⁷ Dios Rekocho maire ùcuanukore cho'omasiche jo'kamũ, maipi sãiñechi'a re'oja'che cho'okaijũ paaru chini. Dios Rekochoji jã'aja'ñe cho'okaiũna Repau maire ja'me pa'iche masime mai. ⁸ Dios Rekocho Repau'te jo'kauanani re'oja'che chu'vamasiche'te jo'kamũ, chekũnani re'oja'che chu'vajũ paaru chini. Ûcuate'erekochoji chekũnare Repau'te uanare Repau chu'o che'chomasiche'te jo'kamũ, chekũnani masi che'chojũ paaru chini. ⁹ Ûcuate'erekochoji te'enare Diore na'a rua cuasache'te jo'kamũ. Ûcuachi'a chekũnare

pāi vasomasiche'te jo'kamũ. ¹⁰ Chekũnare, Diochi'a cho'omasiche'te jo'kamũ Reparekocho cho'omasia'jũ chini. Chekũnare Dios chũ'o kuamasiche'te jo'kamũ. Chekũnare, Dios chũ'o kuana kuache asa cuasamasiche'te jo'kamũ, repana kuache'te asa cuasamasi, "Ina Dios chũ'o rūhiñe kuanaa'me; ina jorenaa'me", chii'jũ masia'jũ chini. Reparekocho chekũnare tĩpāichũ'o repanajẽ'e che'chemanesichũ'o cutumasiche'te jo'kamũ. Chekũnare tĩpāichũ'o cutumasina i'kache'te asamasijũ rūhiñe kuache'te jo'kamũ. ¹¹ Jã'a peore Ũcuate'eu Dios Rekocho cho'оче'me. Maire ũcuanũkore Repau'te jo'kaũache ruã si'acairo cho'omasiche jo'kamũ Repau.

*Jesucristo'te Ũcuate'eu'te cuasanajeju
ũcuanũko Repau ca'nivũja'ñe pa'ijũ
ũcuate'eu'jakuanupũ pa'iche'te kuamũ*

¹² Pāiũ ca'nivũ si'ache pa'imũ, jũjũña, ñakocaã, cutapũ peore. Jã'ata'ni ũcuate'eca'nivũ'me. Ũcuate'eca'nivũ pa'icheja'che mai ũcuaja'che Jesucristo'te cuasana jainũkota'ni re'oja'che ja'me pa'ijũ, ũcuachi'a Ũcuauña'me re'oja'che pa'ijũ Repau ca'nivũja'ñe pa'ijũ ũcuate'eu'jakuanupũ'me.

¹³ Mai ũcuanũko Jesucristo'te cuasana, judíopāina'me judío peona, kurinana'me chũova'na pa'ina peore Jesucristo ca'nivũja'ñe pa'ijũ ũcuate'eu'jakuanupũ'me. Mai ũcuanũko Dios Rekochoji cho'okaiũna Jesucristoni jovo Ũcuauña'me pa'inaa'me chura. Repau'te jovosirũmũ pāipi mai Repau'te jovosi'ere ña

masia'jũ chini okoro'vecojñosinaa'me mai ũcuanũko. Ũcuachi'a maipi Jesuni jovorena Dios Rekocho Ũcuate'erekochoji ũcuanũkore jovosi'kua'mũ maire. Maini ja'me jovo pa'iu ũcuanũkore cho'okaiũna Jesucristo ca'nivũja'ñe pa'ijũ ũcuate'eũjakuanupũme mai chura.

¹⁴ Pãĩ ca'nivũã jã'aja'ñe pa'imũ. Pãiu ca'nivũ ũcuate'eca'nivũta'ni si'ache pa'imũ: jũjña, ñakocaã, cutapũ, peore. Ũcuaja'che mai Jesús neena jainũkota'ni ũcuate'eũjakuanupũ pa'ijũ Repaũ ca'nivũja'ñe pa'ime. ¹⁵ Chekurũmũ cũ'apũji ija'che i'kamũ: “Jũtũma'mũ chũ'ũ. Jã'ajekũna ca'nivũ'te pa'ima'mũ chũ'ũ”, chiimũ. Jã'ata'ni cũ'apũji jã'aja'ñe i'kani joremũ. Ũcuate'eca'nivũ'te pa'imũ repacũ'apũ. ¹⁶ Ũcuaja'che chekurũmũ cãjoroji ija'che i'kamũ: “Ñakovama'mũ chũ'ũ. Jã'ajekũna ca'nivũ'te pa'ima'mũ chũ'ũ”, chiimũ. Jã'ata'ni cãjoroji jã'aja'ñe i'kanijẽ'e ca'nivũ pa'iche jo'kasoma'ñe ũcua pa'imũ. Ũcuate'eca'nivũ'te pa'imũ repacãjoro. ¹⁷ Ca'nivũji ñakocaãchi'a paato asacheji peora'amũ. Ũcuaja'che ca'nivũji cãjochi'a paato chũ'echeji peora'amũ. ¹⁸ Jã'ata'ni jã'aja'ñe pa'ima'mũ. Dios, Repaũ'te uache'te cho'okũ, ca'nivũ pa'imajñarũã peore re'oja'che cho'o jo'kasi'kua'mũ. ¹⁹ Ũcuate'emajñarũãchi'a pa'ito ca'nivũji peora'amũ. Jũjñachi'a pa'ito chekurũmũ cũ'achi'a pa'ito ca'nivũji peora'amũ. ²⁰ Ca'nivũ pa'imajñarũã rũa si'ache pa'imũ. Jã'ata'ni ca'nivũ ũcuate'eca'nivũ'me. Mai ũcuachi'a ũcuate'eũja'che ja'me pa'ijũ

ũcuanũko Cristo'te cho'oche cho'okaiju Repau ca'nivũja'ñe pa'iju ũcuate'eujakuanupũ'me. Ũcuanũko maire si'acairo jo'kasi'ere sãĩñechi'a cho'okaito karama'mũ.

21 Ñakovaji jũture i'kaku, "Jũtu peoto karamanera'amũ chu'ũre", chiĩcu'amũ. Jã'aja'ñe i'kani joremũ repa ñakova. Ũcuaja'che sĩjopũji cũ'are i'kaku, "Cũ'a peoto karamanera'amũ chu'ũre", chiĩcu'amũ. Jã'aja'ñe i'kani joremũ repa sĩjopũ. 22 Ca'nivũ pa'iche rũa koka peomakarũ te'emaka peoni rũa cho'omakajeku na'a rũa karamũ. 23 Ca'nivũ pa'iche mai rũa cuasamamajñaruã re'oja'che ñoa'ku chini re'oja'che care'vame mai. Ũcuaja'che ca'nivũ pa'imajñaruã ñovajũchũamajñaruãre paaju kãña sa'che ju'ime mai, repamajñaruãpi ñomaũna re'oja'che ñoa'ku chini. 24 Jã'ata'ni re'ojamajñaruãre, "Re'oja'imũ ie", chini rũa care'vamanaa'me mai. Peore jã'amajñaruã re'oja'che ñomajñaruãna'me vajũchũache ñomajñaruã mai ca'nivũã cho'osi'kua'mũ Dios. Repauji ñato repamajñaruã peore ũcuapa'rũa ca'nivũ pa'ire'omajñaruãchi'aa'me. 25 Ũcuate'eca'nivũ pa'imajñaruãpi cavama'ñe ja'me pa'iu sãĩñechi'a cuasaku peore sãĩñechi'a kuiraku paaũ chini jã'aja'ñe cho'osi'kua'mũ Dios. 26 Pãiu ca'nivũji te'echeja asini ca'nivũ peore asimũ. Pãiu repau ca'nivũ pa'iche'te chekũnapĩ ñaju re'oja'che cutuni repau'te ũcuaja'che ca'nivũ paaku'te re'oja'che cutume. Pãiu repau ca'nivũ chekũnare re'oja'che cutucojñokũ ca'nivũ peore

pojomu. Ũcuaja'che chekure Jesure cuasaku'te cu'ache ti'jñeto maipi repau'te oikaimē, ũcuate'eca'nivuja'ñe pa'inajeju. Ũcuachi'a chekure Jesure cuasaku'te pāipi re'oja'che cututo pojokaimē mai.

²⁷ M̄sanukona ũcuanuko jovo ja'me pa'ij̄u Jesucristo ca'nivuja'ñe pa'ij̄u ũcuate'eujakuanup̄me. Ũcuanuko m̄sanukona Repau ca'niv̄u pa'imajñaruãja'ñe pa'ime. ²⁸ Jã'aja'ñe pa'ime Jesucristo'te cuasakuanup̄u pa'ina, Repauñi cho'oche cho'okaij̄u paap̄u chini Repau chēa jo'kacojñosina. Charo Dios Jesucristo saosinare soni cho'oche'te jo'kasi'kuam̄u. Cho'je Dios ch̄u'o kuanare, na'a cho'je Dios ch̄u'o che'chonare, ũcuachi'a Diochi'a cho'omasiche cho'omasinare, ũcuachi'a pāi vasomasina, chek̄unare kuiramasinana'me Jesure cuasanare ch̄ũ'unare chēa Repau'te cho'oche cho'okaiche'te jo'kam̄u. Ũcuachi'a pāipi t̄ip̄aich̄u'ore repanaj̄e'che'chemanesich̄u'ore cutumasia'j̄u chini chēa jo'kam̄u. Jã'aja'ñe jo'kaku pa'im̄u Dios maire. ²⁹ Ũcuarepanuko Jesucristo saosinachi'a pa'ima'me mai. Ũcuanuko Dios ch̄u'o kuanachi'a pa'ima'me. Ũcuachi'a ũcuarepanuko Dios ch̄u'o che'chonachi'a pa'ima'me mai. Ũcuanuko Diochi'a cho'omasiche cho'omasinachi'a pa'ima'me. ³⁰ Ũcuachi'a ũcuarepanuko pāi vasonachi'a pa'ima'me mai. Ũcuanuko t̄ip̄aich̄u'o cutumasinachi'a pa'ima'me. Ũcuachi'a ũcuarepanuko t̄ip̄aich̄u'o cutumasina cutuche na'a r̄uhiñe kuanachi'a

pa'ima'me mai. Jã'are masime musanukona.
³¹ Ija'che i'kajuasome musanukona: “Dios Rekocho jo'kache na'a re'oja'chere masiñu chiime chukuna”, chiijuasome. Jã'ata'ni ija'che na'a re'oja'imu. ¡Asarepajũ'u! Kũara.

13

Chekunare ña oiche'te kũamu

¹ Pãiu ũcuauakũji tĩipãi cutuchũ'ona'me ángeles cutuchũ'o peore cutumasikũji pãi chekunare ña oima'to cu'amũ. Te'eũ cutukũ rupũ vativũ va'icheja'che cho'omũ repau. Chekũrũmũ cunare're queracheja'che rupũ asochechi'a cho'omũ repau. ² Chekũrũmũ pãiu ũcuauakũji ija'che pa'imũ: Chekũrũmũ Dios chũ'ore kũamasimũ. Chekũrũmũ chũ'o Dios repau'techi'a kũasi'ere te'eũ rũa masimũ. Ũcuachi'a che'choche peore masimũ. Ũcuachi'a Diore rũa masi cuasakũjekũ aikũtire repauji, “Chekũchejare kũñũ nukajũ'u”, chiito chekũchejana kũñũmũ repakũti. Jã'aja'ñe rũa masakũta'ni repauji pãi chekunare ña oima'to Diopi ñato peoche cho'okũ pa'imũ. Masiũma'mũ repau. ³ Pãiu ũcuauakũji repau rekocho pãijẽ'e ña oimarekocho paakũji Diopi pojoa'kũ chini repau paache'te chũova'na pa'iva'nani peore rupũ ĩsisokũ ĩsite'emũ, repau rekocho pãire ũcuarepa cuasamaũ. Jã'aja'ñe pa'ikũji cho'oto pojoma'mũ Dios repau'te. Repauji jũnisoche cuhema'ñe pãi repau'te ɸo vẽasoñu chiitojẽ'e ũcua Dios chũ'o chũ'vani cho'ote'emũ repau, repauji pãire ũcuarepa cuasamaũ. Jã'aja'ñe cho'osĩ'e ro'i Diopi ĩsimaũna kooma'mũ repau.

4 Maipi chekũnare masi cuasani pe'ruma'ñe cha'ame repanare. Ûcuachi'a repanare oijũ re'oja'che cho'okaime. Repanapi maini na'a rũa cho'omasitojẽ'e teache ñama'me mai, repanare cuasanajejũ. Ûcuaja'che, "Mũsanũkonare na'a rũa masinaa'me chũkũna", chiima'me mai repanare. Jã'aja'ñejẽ'e cuasamanaa'me. 5 Maipi chekũnare cuasani tĩiñe cho'omanaa'me mai repanare. Ûcuanũkore ùsema'ñe kuirame mai. Na'mi pe'rumanaa'me mai repanare. Repanapi maire cu'ache cho'oto cu'are cuasacuhejũ cavesusome mai. 6 Chekũnapi cu'ache cho'oto pojoma'ñe cuasajũ suma'ñe pa'ijũ oinaa'me mai repanare. Repanapi re'oja'che cho'otota'ni rũa pojome mai. 7 Chekũnani oijũ pãipi repanani cu'ache cho'oñu chiito ùsenaa'me mai. Ûcuachi'a repanare jachama'me mai. Ûcuachi'a repanare, "Ina re'oja'che pa'ijanaa'me", chiijũ cuasame. Maire cu'ache cho'otojẽ'e repanare cuasache ùhasoma'ñe ùcua rũa cuasajũ pa'ime mai.

8 Pãi chekũnare ña oijũ pa'iche si'amanejañea'me. Chekũmajñaruãta'ni Dios Rekochoji jo'kaũna mai cho'omasimajñaruã si'asoja'mũ. Na'a pa'isirũmũ Dios chũ'o kũache si'asoja'mũ, pãipi ùcuare Dios chũ'ore peore masijũna. Ûcuaja'che tĩichũ'o cutuche si'asoja'mũ, pãipi ùcuanũko ùcuate'echũ'o cutujũna. Chura pãi te'ena chekũnare na'a rũa masime. Na'a pa'isirũmũta'ni pãi chekũnare na'a rũa masiche si'asoja'mũ, pãipi ùcuanũko ùcuapa'rũava masijũna. 9-10 Chura Dios

pa'iche peore masicu'akuna joopo masime pãi. Jã'ajekuna Dios chu'o kuana joopo kuame. Irumũ, masiche raa karamũ maire. Jã'ata'ni na'a pa'isirumũ ucuanũko ucupara'rũva masinachi'a pa'ijũ te'eujẽ'e na'a raa masina peojanaa'me. Ũcuachi'a peore kuavesujuna Dios chu'o kuache raa karamũ maire chura. Na'a pa'isirumũ Dios chu'o peore ucuanũko masina pa'ijanaa'me mai. Jã'ajekuna pãi Dios chu'o kuana peojanaa'me.

¹¹ Ija'chea'me: Chu'ũ chĩiva'ũ pa'irumũ chĩiva'ũjekũ chĩiva'ũ i'kache i'kakũ, chĩiva'ũ cuasache cuasakũ pa'isi'kuamũ chu'ũ. Jã'ata'ni ainee pi'nisirumũ chu'ũ chĩirumũ pa'isi'e ũhasosi'kuamũ. ¹² Chura Dios cho'ochẽ masi ñamanaa'me mai. Ñare'ava poresire'ava masi ñoma'ñeja'ñe chura Repaũ cho'ochẽ masi cuasoma'mũ maire. Jã'ata'ni na'a pa'isirumũ peore masi ñajũ, Dios mai rekoñoã masi ñañeja'ñe Jesucristo'te ti'jñeñe ñajũ Repaũ pa'iche peore masijanaa'me mai. ¹³ Chura pa'iche chotemajñarũãa'me si'asomaneja'ñe: Diore cuasachena'me, Repaũ maire re'oja'che cho'okaijache mai cha'ajũ pojochena'me pãi chekunare ña oijũ pa'iche si'asoma'ñe ai pa'ija'mũ. Jã'ajekuna pãi chekunare raa oijũ pa'ũ mai. Re'oja'che cho'ochẽ raa'a'me. Jã'ata'ni chekunare pãi ña oicheji na'a re'oja'imũ.

14

Tĩpãichũ'o che'chēmanesichũ'o cutuche'te kumatũ

1 Mʉsanʉkona ija'che cho'oju pa'ijũ'u: Pāi chekʉnare si'arʉmʉ cuasaju pa'ijũ'u. Ũcuachi'a Dios Rekocho jo'kache'te cho'omasiche'te Dioni sēejũ'u ĩsia'kʉ mʉsanʉkonare. Repaʉ jo'kache rʉaa'me. Jā'ata'ni Repaʉ chʉ'o kʉamasiche'te jo'kaa'kʉ chini na'a rʉa sēejũ'u Repaʉ'te.

2 Pāiʉ Dios Rekocho jo'kasi'ere repaʉjē'e che'chemanesichʉ'o tīipāichʉ'ore cutuni Diochi'a asamasiche'te i'kamʉ. Repaʉni Dios Rekochoji cho'okaiʉna Diochi'a asamasiche'te tīipāichʉ'o cutumʉ repaʉ. Pāita'ni asavesʉme repaʉ i'kache, repaʉ ũcuachi'a.

3 Jā'ata'ni pāiʉji Dios repaʉ'te kʉasi'ere pāire kʉato, asamasijʉ Dioni na'a rʉa cuasaju na'a rʉa re'oja'che pa'ijanaa'me repaʉna. Ũcuachi'a pāi sʉma'ñe pa'ina Dios chʉ'ore asaju pojoju pa'ijanaa'me.

4 Pāiʉ repaʉjē'e che'chemanesichʉ'ore tīipāichʉ'o cutuni Dioni te'eʉ si'arʉmʉ na'a rʉa cuasaku na'a re'oja'che pa'imʉ. Jā'ata'ni pāiʉ chekʉna ũcuanʉko asamasichʉ'opi Dios chʉ'ore kʉani chekʉnare Diore cuasakuanupʉ'te ũcuanʉkore cho'okaimʉ. Jā'aja'ñe kʉakʉna asani repaʉna Dioni na'a rʉa cuasaju na'a rʉa re'oja'che pa'ijanaa'me.

5 Mʉsanʉkonapi ũcuanʉko tīipāichʉ'o cutunachi'a pa'ito pojora'amʉ chʉ'u. Jā'aja'ñere chiimʉ chʉ'u. Jā'ata'ni mʉsanʉkonapi ũcuanʉko Dios chʉ'o kʉanachi'a pa'ito na'a rʉa pojora'amʉ chʉ'u. Tīipāichʉ'o cutumasina re'oja'che cutume. Jā'ata'ni Diopi ñato Repaʉ chʉ'o asoche kʉana na'a rʉa re'oja'che kʉame. Ũcuachi'a tīipāichʉ'o cutumasina i'kasi'ere

chekunapi ũcuanukore asamasire'ochē kuato Diopi ñato rua re'oja'imũ jā'aja'ñe cho'ochē. Te'erūhiñe kuajuna chekuna repaña aperumũ asavesusi'e asamasime, tīpāichũ'o cutumasina i'kasi'e. Asamasijũ Dioni na'a rua cuasajũ na'a re'oja'che pa'ime repaña Jesure cuasakuanupũ. ⁶ Asarepajũ'ũ, chũ'ũ majapāijana. Chũ'ũpi mũsanukona pa'ichejana sani tīpāichũ'opi cututo asavesujũ asa chēamanera'ame mũsanukona. Jā'ata'ni chekurumũ chũ'ũpi Dios chũ'ore kuakũ Repaũ chũ'ure che'chosi'ere asamasire'ochē cututo asa chēa na'a re'oja'che pa'ijanaa'me mũsanukona.

⁷ Jā'aja'ñe pa'imũ uja ujana paamajñaruã. Pāiũji phĩ'covũ masi asochē juhima'to chekuna repaũ ujakũ juhiche asavesũme. Ũcuachi'a arpaũ masi cho'oma'to chekuna pāi asavesũme. ⁸ Ũcuachi'a sōtaopāi pāi vaisai'raju care'vaa'ju chini chekunani soiũ sōtaoji trompetavũ masi juhima'to repaũ i'kakũ juhiche masi asamaneni care'vama'me repaña. ⁹ Mũsanukona ũcuaja'che chekunapi tīpāichũ'opi cututo sōtaopāi asavesũcheja'che asavesũjanaa'me repaña cutuche. Pāiũ asomachũ'o cutukũ te'eu cutucheja'che cutumũ. ¹⁰ Cheja pa'ina pāi cutuche ruarepa chũ'o pa'imũ. Pāi chekuna repachũ'o peore asamasina pa'ime. ¹¹ Jā'ata'ni chũ'ũni chekuna cutuchũ'o asomaneni tīpāi cutuchũ'ojekũ asoma'mũ chũ'ure. Ũcuachi'a chũ'ũ chũ'o repañare asomaneni tīpāi cutuchũ'ojekũ asoma'mũ. ¹² Dios Rekocho jo'kache, cho'omasiche rua chiime mũsanukona.

Jã'aja'ñe chiiju chekũnare re'oja'che cho'okaiche na'a rũa che'che Jesucristo'te cuasakuanupũ'te cho'okaijũ'ũ, Repaũni na'a rũa cuasaju na'a re'oja'che paapu chini.

¹³ Pãiu ũcuauakũ tĩipãichũ'o cutumasikũji chekũnani re'oja'che cho'okasa chini Dioni ija'che s̃ejũ'ũ: “Ja'kũ Dios, tĩipãichũ'o cutukũta'ni masi asavesũkũ chekũnani masi asoche kũara chiimũ chũ'ũ. Jã'aja'ñe masi asoche kũache jo'kajũ'ũ chũ'ũre”, chiiu s̃ejũ'ũ Repaũ'te. ¹⁴ Chũ'ũpi Dioni tĩipãichũ'opi cutukũ s̃eni Repaũ Rekochoji cho'okaiũna s̃emũ. Jã'ata'ni chũ'ũ i'kakũ s̃esichũ'o asavesũmũ chũ'ũ, s̃esi'kũta'ni. ¹⁵ Jã'ajekũna ija'che cho'omũ chũ'ũ: Dios Rekochoji cho'okaiũna tĩipãichũ'opi s̃emũ chũ'ũ Repaũ'te. ũcuachi'a chũ'ũ asamasicheji chũ'ũ chũ'opi Diore s̃ekũ'mũ chũ'ũ, chekũnapi chũ'ũ s̃eñe'te asamasia'ju chini. ũcuaja'che Repaũ Rekochoji cho'okaiũna Diore pojokũ tĩipãichũ'opi ujakũ'mũ chũ'ũ. ũcuachi'a chũ'ũ asamasicheji chũ'ũ chũ'opi Diore pojokũ ujakũ'mũ chũ'ũ, chekũnapi chũ'ũ i'kakũ ujache'te asamasia'ju chini. ¹⁶ Mũsanũkũna rekoñõã mũsanũkonajẽ'e che'chemanesichũ'o tĩipãichũ'opi Dioni, “Peore masikũ'mũ mũ'ũ; re'orepamũ”, chiito chekũna pãi asavesũjanaa'me mũsanũkũna i'kache. Asavesũnajeju, “Ina i'kache ũcuarepaa'me”, chiima'ñe ja'me s̃emanejanaa'me repaũna. ¹⁷ Pãi chekũna tĩipãichũ'o cutumasina re'oja'che i'kaju Diore, “Peore masikũ'mũ mũ'ũ; re'orepamũ”, chiitojẽ'e chekũna asavesũju Diore

na'a rua cuasama'me. ¹⁸ Mʉsanʉkona rua jainʉko tʉipʉichʉ'o cutumasina pa'ime. Jʉ'ata'ni chʉ'u mʉsanʉkonare na'a rua tʉipʉichʉ'o cutumasikʉjekʉ Diore pojokʉ, "Re'orepamʉ", chiikʉ'mʉ chʉ'u. ¹⁹ Chekʉrumʉ chʉ'u tʉipʉichʉ'ore Dioni sʉekʉ diez milrepachʉ'o i'kamʉ. Re'omʉ jʉ'a. Jʉ'ata'ni chʉ'u Diore cuasana chi'irʉmʉna ja'me pa'iu cincorepachʉ'orʉʉchi'a jmanʉkorʉta'ni asamasire'oche cutura chiikʉ'mʉ repapani asamasi Dioni na'a rua cuasajʉ na'a re'oja'che paarpʉ chini. Na'a re'omʉ jʉ'aja'ñe.

²⁰ Asarepajʉ'u, chʉ'u majapʉijana. Chʉiiva'na cuasacheja'che cuasajʉ pa'imanejʉ'u. Aina cuasache cuasajʉ chʉ'u chʉ'vache asa chʉa masijʉ'u. Jʉ'ata'ni chekʉrumʉ mʉsanʉkonani cu'ache cho'ouato vʉjachʉi cho'ovesʉju cho'oma'ñeja'ñe cu'ache cho'oma'ñe pa'ijʉ'u. ²¹ Diopi chʉ'uʉna aperʉmʉ tocha jo'kasi'e ija'che kʉamʉ:

"Chʉ'u chekʉnare tʉipʉichʉ'o i'kamasinare chʉ'u neena Israelpʉi pa'ichejana saoja'mʉ, repapani chʉ'u chʉ'ore chʉ'vaa'jʉ chini. Rua chʉ'vatojʉ'e chʉ'u chʉ'o asacuhejanaa'me repana Israelpʉi", chiisi'kʉa'mʉ Dios, chiimʉ.

²² Jʉ'ajekʉna iere masime mai: Dios Rekochoji jʉ'aja'ñe jo'kaʉna Diore cuasanapi repapanjʉ'e che'chemanesichʉ'o tʉipʉichʉ'o cutuche Diore cuasamanapi asani, "Dios cho'osi'ea'me ie", chiijʉ cuasajanaa'me. Jʉ'ata'ni Diore cuasanapi Dios kʉasi'ere asa chekʉnani Diore cuasanani re'oja'che kʉato asa pojokʉ, "Dios cho'osi'ea'me

ie”, chiiju cuasajanaa'me. ²³ Chekurumu musanukona Jesucristo'te cuasakuanupuchi'a ũcuate'echeja chi'i pa'iju tĩpãichu'o ũcuanuko asamasire'oma'ñe cutujuna Diore cuasamanapi kaka asani, “Vẽ'venaa'me ina”, chiijanaa'me musanukonare. ²⁴ Jã'ata'ni musanukona ũcuanuko chi'i pa'iju Dios chu'o asamasire'oche kuarumuna pãiu Diore cuasama'ñe pa'ikujijame kaka pani Dios chu'ore asa kukũ repau cu'ache pa'iche'te suma'ñe cuasa, “Rua cu'ache pa'ikũ'mu chu'u”, chiija'mu. ²⁵ Repau rekocho te'eu cu'ache cuasasi'ere suma'ñe cuasa ro're ñu'iu, Dioni pojokũ, “Ja'kũ, inare jame pa'iu re'oja'che cho'okaikũ'mu mu'u”, chiija'mu repau.

Diore cuasana chi'irumu masi cho'oche'te kuamu

²⁶ Jã'aja'ñe pa'iana musanukonare chu'u majapãijanare ija'che chu'vamu chu'u: Musanukona, Diore cuasana chi'irumu ũcuauakũ Dios ujare ujamu. Cheku Dios chu'ore che'chomu. Cheku repau'te Dios i'kasi'ere kuamu. Cheku tĩpãichu'ore cutumu. Cheku tĩpãichu'o cutumasiku cutusi'ere asamasire'oche kuamu. Chi'i sãinechi'a cho'okaiju, peore jã'aja'ñe cho'ojũ pa'ijũ'u, masi asaju Dioni na'a rua cuasaju na'a re'oja'che pañu chini. ²⁷ Ũcuachi'a musanukona chi'irumu te'enare tĩpãichu'o cutuato te'eka'chapana jã'apãani chotena cutuaju. Na'a jainuko cutumanejũ'u. Jã'ata'ni ũcuate'erumu cutumanejũ'u. Te'enachi'a cutujũ'u. Ũcuachi'a jo'e chekupi tĩpãichu'o cutumasina cutusi'e asamasire'oche kuaa'kũ. ²⁸ Repana cutuche

asamasire'оче куакѹји peoto тїпїаичѹ'о cutumasina i'kamanea'јѹ. Repana te'ena pa'ijѹ Diorechi'a jã'aja'ñe cutua'јѹ.

²⁹ Ūcuachi'a mŹsanŹkona chi'irumŹ Dios chŹ'o kŹana te'eka'chapana jã'apãani chotena kŹaa'јѹ. KuajŹna asa, “¿Ina kŹache jorechŹ'oa'che? ¿Ūcuarepa'a'che?”, chiiјѹ cuasajŹ'Ź mŹsanŹkona. Ūcuarepa pa'ito repana kŹache asa chĕajŹ'Ź. ³⁰ ChekurumŹ te'eŹ Dios chŹ'o kŹatona Dios Rekochoji jo'e chekŹni chŹ'o kŹamŹ, chekŹnani kŹaa'kŹ chini. Jã'aja'ñe cho'oto charo kŹakŹji cuhaa'kŹ, chekŹpi Dios Rekocho kŹasi'ere kŹaa'kŹ. ³¹ MŹsanŹkona Dios chŹ'o kŹana te'enachi'a kuajŹ'Ź. Charo te'eŹ kŹacuhaŹna chekŹ kŹaa'kŹ. Cho'je jo'e chekŹpi kŹaa'kŹ. Jã'aja'ñe cho'oto ŹcuanŹkore kuare'omŹ mŹsanŹkonare. KuajŹna ŹcuanŹko asajŹ che'che Dioni na'a rŹa cuasajŹ pa'ijŹ'Ź. ³² Dios Rekocho kŹacojŹona Reparekocho kŹasi'ere jŹvovato jŹvovore'omŹ repanare. Cha'are'omŹ repanare. Kuare'orŹmŹna kuame repana. ³³ Dios RepaŹ'te cuasanapi chi'i Źcuana'che cho'oma'ñe re'oja'chechi'a cho'oto pojomŹ repanare. Asa chĕare'оче che'choche'te chiimŹ Dios.

Diore cuasana chekŹchejŹna pa'ikuanupŹã cho'очеja'che re'oja'che cho'ojŹ pa'ijŹ'Ź mŹsanŹkona. Ija'che cho'onaa'me repana: ³⁴ Diore cuasanapi chi'i RepaŹ chŹ'o chŹ'varumŹ romipi i'kaŹŹ chiito Źseme repana. Re'omŹ jã'a. Romi ŹmŹpãi chŹ'ŹcojŹonajeјѹ repanare che'choma'me. AperumŹ jã'aja'ñe chŹ'Ź jo'kaasomŹ Dios. ³⁵ Romi ŹmŹpãi cutuche'te

masi asañu chini repana vuñana mua ñjupaire sēniasaa'ju. Romio ũcuauakoji Diore cuasana chi'isirumna i'kani vajuchuache i'kamo repao.

³⁶ Mŭsanukonachi'ama'me Dios chu'o asasina. Chekuna pāi ũcuachi'a asasinaa'me. Ũcuachi'a mŭsanukonama'me Dios chu'o charo asa chēa jovosina. Chekuna na'a charo asa jovosinaa'me. ³⁷ Mŭsanukonare ja'me pa'ina ija'che cuasana pa'icosome. Te'eŭ ija'che i'kacosomŭ: “Dios chu'o kuaku'mŭ chu'ŭ”, chiimŭ. Cheku, “Dios Rekocho jo'kasi'e ruu cho'omasikujeku cho'oku'mŭ chu'ŭ”, chiicosomŭ. Jā'aja'ñe i'kanapi, Dios chu'o kuarepana pani ija'che i'kame: “Ija'ova maire Pablo tocha raosija'ova Dios chu'ŭsi'ere kuamŭ”, chiime. ³⁸ Jā'ata'ni repanapi ija'ova tochasi'ere jachato repana i'kache ũcuachi'a jachajũ'ŭ mŭsanukona.

³⁹ Chura mŭsanukonare chu'ŭ majapāijanare ija'chere chu'vamŭ chu'ŭ: Dios chu'o kuache ruu re'omŭ. Mŭsanukonapi Repau chu'ore chekunani kuañu chini, Dioni sēejũ'ŭ, Repau chu'o kuamasiche'te mŭsanukonani jo'kaa'ku. Ũcuachi'a chekunapi tīpāichu'ore cutumasijŭ cututo ũsemanejũ'ŭ repanare. ⁴⁰ Jā'ata'ni mŭsanukona Diore cuasana chi'irumŭ peore re'oja'chechi'a cho'ojũ'ŭ. Teana ũcuauako i'kama'ñe te'enachi'a i'kaju asa chēare'oche i'kaju pa'ijũ'ŭ.

15

Cristo jūniso tãcojñosi'ku vajuraisi'ere kuamŭ

1 Asarepajũ'u, chu'u majapãijana. Mũsanũkonare chu'u chu'vasi'e Jesucristo'te cuasache kuasi'ere cuasaju pa'ijũ'u, chiimu chu'u. Aperumu chu'upi chu'vakuna asa chẽa Jesucristo'te cuasaju jovosinaa'me mũsanũkona. Ũcuaja'che irumujatu'ka ũhasoma'ñe chu'u chu'vasi'e ũcuarepa cho'ojũ pa'ime mũsanũkona. 2 Chu'u chu'vasi'ere asa chẽa Repaũni ũhasoma'ñe cuasajuna Dios mũsanũkonare chẽa paaku mũsanũkona rekoñoã care'vakaiũ pa'imũ, si'arumu na'a re'ojarekoñoã paaa'ju chini. Jã'ata'ni asa chẽamanare repa rekoñoã care'vakaima'mũ Dios.

3 Dios chu'ure che'chosi'ere chu'o kuasi'kuamũ chu'u mũsanũkonare. "Iere kuama'to vesume ina", chini cuasaku charo ija'che kuasi'kuamũ chu'u mũsanũkonare: Cristo mai cu'ache cho'ochete ro'ikaiũ kurususẽ'verona jũnisoasomũ. Aperumu tocha jo'kasi'e Dios chu'o na'a pa'isirumu Jesús cho'ocojñojañere kuamũ. Repa kuasi'e cho'ocojñoocuhasomũ Repaũ. 4 Repaũ'te Jesure jũnisoũna tãasome pãĩ. Jã'ata'ni Diopi vasomũna choteumucujũana vajuranasomũ repaũ. Chuta'a jã'aja'ñe cho'omarumu tocha jo'kasi'e Dios chu'o peore jã'aja'ñe kuamũ. 5 Ũcuachi'a vajurani pa'iu Pedroni peosichejapi rani ñoasomũ Repaũ. Ũcuaja'che Repaũ neenare chekũnare Repaũ'te ja'me ku'isinare rani ñoasomũ. 6 Na'a pa'isirumu chekũnare Repaũ'te cuasana quinientorepana na'a cajejaiche chi'i pa'inani rani ñokũna repaũna ũcuanũko ũcuate'erumu ñaasome Repaũ'te.

Repau'te ñasina chuta'a jainuko vajuna pa'ime. Chekunata'ni jūnisosinaa'me. ⁷ Jā'anare ñosirumu Jesús Santiagoni peosichejapi rani ñoasomu. Na'a pa'isirumu Dios chū'ore chū'vaa'ju chini aperumu Repau saosinani ũcuanukore rani ñoasomu Repau. ⁸ Na'a pa'isirumuna chū'ure cho'jerepana peosichejapi rani ñosi'kua'mu Repau, cho'jerepa cakureja'che.

⁹ Jesucristo chū'ure Dios chū'ore chū'vaa'ku chini saosi'kua'mu. Jā'ata'ni chekuna Jesús saosina ũcuanuko chū'ure na'a rua masime. Aperumu chū'u Jesure cuasakuanupute cu'ache cho'osi'kujekuna, pāipi, “Dios saosi'kua'mu iku”, chiito vajuchuache asoku'mu chū'ure.

¹⁰ Jā'ata'ni Diopi chū'uni oiū cho'okaiuna re'oja'che pa'iu Repau chū'ore chū'vamu chū'u chura. Dios chū'ure re'oja'che cho'okasa chini cho'ote'emanesi'kua'mu. Chekuna Jesús saosina Dios chū'o rua chū'vame. Jā'ata'ni Diopi cho'okaiuna repanare ũcuanukore Dios chū'o na'a rua chū'vamu chū'u. Te'eū chū'uchi'a cuasaku chū'vama'mu. Diopi chū'uni ja'me pa'iu cho'okaiuna chū'vakumu chū'u. ¹¹ Chukuna Jesucristo saosinapi ũcuanuko Repau jūni vajuraisi'ere si'arumu kuaju chū'vajuna asa chēa Repauni cuasaju jovosinaa'me musanukona.

Jūnisosina vajurajachere kuamu

¹² Chukuna Jesucristo saosina Diopi vasouna Jesucristo jūni vajuraisi'ere kuaju pa'inaa'me. Jā'ata'ni musanukona te'ena, “Pāi jū'isina vajuraima'ñea'me”, chiijuasome. ¿Je'se cuasaju jā'aja'ñe i'kache? ¹³ Pāi jū'isina vajuraima'ñe pa'ito, Cristo ũcuaja'che

vajuraimanera'asi'kua'mu. ¹⁴ Repau Cristo vajuraimanesi'e pa'ito chukuna kuachu'o jorechu'o pa'ira'amu. Ucuachi'a musanukona Repau'te cuasana peoche cuasate'era'ame.

¹⁵ Chukuna Jesus saosina, "Jesucristo Diopi vasouna jūni vajuraisi'kua'mu", chiiju kuaju pa'inaa'me paire. Jā'ata'ni musanukona, "Jūnisosina vajuraima'nea'me", chiijuasome. Musanukona i'kacheji ucuarepa pa'ito chukuna kuache jorechu'o pa'ira'amu, Jesus vajuraimanesi'e pa'ito.

¹⁶ Pāi jūnisosina vajuraima'ne pa'ito Cristo ucuaja'che vajuraimanera'asi'kua'mu.

¹⁷ Ucuachi'a Cristoji vajuraimanesi'e pa'ito Dios chu'o peoche cuasate'ēju pa'ira'ame musanukona. Ucuachi'a musanukona cu'ache cho'osi'e chuta'a tūnoma'ne pa'ina ucu cuasara'amu Dios.

¹⁸ Ucuachi'a Repauji vajuraimanesi'e pa'ito Repau'te cuasana jūnisoni vati toare ai sani uuju pa'ira'ame. ¹⁹ Cristoji mai vajuna pa'irumuchi'a re'oja'che cho'okaito, rua chūova'na pa'ira'ame mai; Dios pa'icheja saiche peora'amu. Repau'te cuasamanare mai na'a rua chūova'na pa'ira'ame.

²⁰ "Jū'isina vajuraima'nea'me", chiicheta'ni Cristo Diopi vasouna charo vajuraisi'kua'mu. Ucuarepaa'me jā'a. Repau jūni vajuraisi'jekuna Repau'te cuasana jūnisorena tācojñosina ucuanuko Repau vajuraisi'ēja'che vajurajanaa'me.

²¹ Chareparo pa'isi'ku Adán Dios chū'uñe jachasi'kujeku jūnisoasomu. Jā'aja'ne te'eu jū'isi'jekuna pāi ucuanuko jūnisome.

Ūcuachi'a Cristo jūniso tācojñosi'kupi charo vajūraisi'ejekuna pāi jūnisosinare vajūraire'omū. ²² Pāi ūcuanuko Adán jojocojñosinachi'ajeju repau jūnisi'eja'che ūcuanuko jūnisme. Mai ūcuachi'a Diore cuasana Cristo chēa paacojñonajeju Diopi vasouna ūcuanuko vajurani re'oja'che pa'ijanaa'me. ²³ Chareparo Cristoji vajūraisi'kua'mū. Mai Repau neena na'a pa'isirumuna Repau icheja cheja jo'e raiumucusena vajūraijanaa'me. Jā'aja'ñere chiimū Dios. ²⁴ Jesucristo jo'e raisirumū Diore cuhenapi pāi chū'unare repana chū'uñe peore tuasoja'mū jo'e chū'umanea'ju chini. Pāi chū'una chū'uñe ūcuanukore tuaso Puka'kuni jo'kaja'mū, Repauji paaku chū'ua'ku chini. ²⁵ Diopi cho'okaiuna Repau'te cuhenare Jesucristo cajejanisouna repana Repau chiiche peore cho'ojū pa'ijanaa'me. ²⁶ Jā'arumū Dios cu'ache peore ūseja'mū, pāi jū'iñe ūcuachi'a. Ūsekuna pāi jo'e jūnisomanejanaa'me. Jā'are peore ūsesirumū jo'e cu'ache ūseche peoja'mū Repau'te Diore, cu'acheji peore si'asouna. ²⁷ Dios chū'o aperumū tocha jo'kasi'e ija'che kumū: "Cristo Diopi jo'kauna pāina'me cūnaumū pa'inare ūcuanukore chū'uku pa'ija'mū", chiimū. Cristo, Repau'te pāi chū'uñe jo'kasi'kure Dioreta'ni chū'umaneja'mū. ²⁸ Repau ūcuanukore cajejani chū'urumū Puka'kure Diore ija'che i'kaja'mū Cristo: "Ja'ku, mū'upi chū'ure ūcuachi'a chū'ujū'u", chiija'mū, aperumū Repau'te pāi chū'uñe jo'kasi'kure. Jā'aja'ñe i'kaja'mū

Mamakũ, Pũka'kũpi ũcuanũkore peore chũ'ũkũ paau chini.

29 Pãi okoroma'ñe jũnisosiva'nare oijũ cho'okaijũ vajũnapi jo'e okorocojñome. Pãi jũnisosina vajũraijache jachanata'ni, ¿je'se pa'ũna jã'aja'ñe cho'oche? Jũnisosina vajũraima'ñe pa'ito, ¿ũque cho'oũu chini cho'okaiche repanare? 30 Chũkũna'te Cristo pa'iche kũanajejũna si'arũmũ asivajũchũache pa'imũ. Pãi jũ'isina vajũraiche peotota'ni, ¿je'se pa'ũna chũkũna ũcuare chũ'vache?

31 Mũsanũkonani Maire Paakũ Jesucristoji cho'okaiũna re'oja'che pa'ijũna rũa pojomũ chũ'ũ. ũcuarepa'a'me jã'a. Ie ũcuachi'a ũcuarepa'a'me: Chũ'ũre si'aumucujña chuenisovajũchũache pa'imũ. 32 Chũ'ũ Efeso vũ'ejoopo pa'irũmũ chũ'ũre cuhena cu'ava'na kokaneeva'na cho'ocheja'che cu'ache cho'osinaa'me chũ'ũre. Rupũ chũ'ũ cuasachechi'a chũ'vakũ pani jã'aja'ñe cho'onare chũ'vajaimanera'asi'kũa'mũ chũ'ũ. Jũnisosina vajũraima'ñepi ũcuarepa pa'ito, ¿ũquere koorare chũ'ũ jã'aja'ñe pa'inare chũ'vasi'e ro'i? Jũnisosina vajũraiche peoto ũcuauache cho'ore'ora'amũ. Ija'che kũamũ aperũmũ tocha jo'kasi'e:

Che'ro jũnisojanaa'me mai.

Jã'ajekũna mai chura aũpi aijũ conopi ũkujũ ũcuauache cho'ojũ paũu, chiimũ. 33 Pãipi jã'aja'ñe chũ'vato asacuhejũ'ũ; re'oja'che cho'oche'te jo'kasõñe. Ija'che i'kame pãi: "Pãi re'oja'che pa'inapi si'arũmũ

cu'ache cho'onani ja'me pani re'oja'che pa'iche jo'kasojanaa'me", chiime. ³⁴ Mʉsanʉkona te'ena chuta'a Diore cuasamana pa'ime. Masi cuasajʉ cu'ache cho'оче ũhaso re'oja'che pa'ijũ'ʉ. Mʉsanʉkonari asa kʉkʉa'jʉ chini i'kamʉ chu'ʉ jã'a.

Pãi jũ'isina vajʉrajaca'nivũã pa'iche'te kʉamʉ

³⁵ Chekʉrʉmʉ pãi ija'che sēecosome: "Pãi jũnisosina, ¿je'se vajʉrajanaa'ñe? ¿Repana vajʉraisirʉmʉ jeejaca'nivũã paajanaa'ñe?"

³⁶ Repana tiiñe cuasajʉ jã'aja'ñe sēeme. Asarepajũ'ʉ. Ija'chea'me: Āura'karũãre tãru aineera chini joimʉ. Repara'karũãpi joimaneni repara'ñurʉ aineema'mʉ. ³⁷ Chekʉrʉmʉ āura'karũã ũcuauara'karũãre tãru repacaã joni aineemʉ. Trigo repara'ñurũãpi tãma'ñe repara'karũãpi tãme. ³⁸ Āura'karũã tãsirʉmʉ āura'ñurũã ainee pa'ijache Repau'te uache jo'kamʉ Dios.

³⁹ Cheja pa'ina ũcuauko pãina'me cu'ava'na ca'nivũã ũcuajaca'nivũã paama'me. Pãi tũica'nivũã paame. Ũcuachi'a cu'ava'na tũica'nivũã paame. Pĩ'a ũcuachi'a tũica'nivũã paame. Chiacha va'iva'na ũcuachi'a tũica'nivũã paame. ⁴⁰ Cʉnaʉmʉ pa'ina ũcuachi'a tũica'nivũã paame, re'oja'che ñoca'nivũã. Ũcuaja'che i'cheja cheja pa'ina ũcuajaca'nivũã peonata'ni re'oja'che ñoca'nivũã paame. ⁴¹ Ŭsuuna'me pãimiaʉ ma'jñoko peore miañe ñome. Jã'ata'ni peore repa'na ũcuaja'che miama'me. Ũcuachi'a ma'jñoko chekana miañeja'ñe miama'mʉ.

Ūcuate'e miamauna ūcuauache ñomu repana miañe.

⁴² Pãi ūcuachi'a chuta'a vajuna pa'irumu si'arumu ravu jũ'ijũ pa'ime repana ca'nivũã jũ'iñetu'ka. Jũnisorena tãru repana ca'nivũã jã'jusomu. Jã'ata'ni jo'e jũ'imanajaca'nivũãre vajurajanaa'me. ⁴³ Pãi cu'aca'nivũã paanapi jũnisorena tãsome pãi. Jã'ata'ni repana jũni vajuraisirumu mamaca'nivũã re'oja'che ñoñe paajanaa'me repana. Ūcuachi'a koka peosica'nivũã paanapi jũnisorena tãsome pãi. Jã'ata'ni jũni vajuraisirumu rua kokaca'nivũã paajanaa'me repana. ⁴⁴ Pãi ca'nivũã icheja cheja pa'ire'oca'nivũã paasinapi jũnisorena tãsome pãi. Jã'ata'ni repana vajuraisirumu mamaca'nivũã paajanaa'me, cunaumu pa'ina ca'nivũã. Ca'nivũã cheja pa'ire'oca'nivũãna'me cunaumu pa'ire'oca'nivũã pa'imũ.

⁴⁵ Dios chu'o aperumu tocha jo'kasi'e ija'che kuamu:

Chareparo icheja cheja pa'isi'ku Adán Diopi cho'ouna

vajuu pa'iu pãi ca'nivu paasi'kuamũ, chiimũ. Repau Adán pa'isi'ejache pa'ime mai chura; pãi ca'nivũã paame. Chura Adán charo pãi ca'nivu paaku pa'isi'ejache Cristoji rani pa'iu chueniso tãcojñosi'kupi charo vajurani pa'iu vajuraisica'nivute paaku vajurajache jo'kasi'kuamũ maire. Jã'ajekuna chura Cristo pa'icheja'che re'oja'che pa'ime mai vajurajanajeju. ⁴⁶ Mai ca'nivũã vajuraisica'nivũãre teana ñisima'mũ maire Dios. Charo icheja cheja pa'ire'oca'nivũãre ñisimũ

Dios maire. Jã'api mai jũni vajuraisirumuta'ni cunaumu pa'ire'oca'nivuaãre isija'mu Repau. 47 Pãiu chareparo icheja cheja pa'isi'ku Adán cha'opi cho'ocojñosi'ku paniasomu. Na'a cho'je Maire Paaku Jesucristo cunaumu Dios pa'icheja pa'ikujì cajeasomu. 48 Jã'ajekuna pãi icheja cheja pa'ina ucuanuko cha'opi cho'ocojñosi'ku Adán pa'icheja'che pa'ime. Mai ucuachi'a cunaumu raisi'kure Jesucristo'te cuasana Repau pa'icheja'che pa'ijanaa'me cunaumuna sani. 49 Pãi ucuanuko cheja pa'ina cha'opi cho'ocojñosi'ku Adán ca'nivuja'ñe paame. Mai ucujaja'che cunaumu raisi'kure Jesucristo'te cuasana Repau jũni vajuraisica'nivuja'ñe paajanaa'me.

50 Musanukonare chu'u majapãijanare iere kuara chiimu chu'u: Mai ca'nivuaã icheja chejachi'a pa'ire'oca'nivuaãjekuna Dios pa'icheja saicu'amu. Ucuachi'a jũni jã'jusoca'nivuaãjekuna Dios pa'icheja sani pa'icu'amu. 51 Asarepajũ'u. Aperumu Dios Repau kuamanesi'ere churana chu'ure kuasi'ere kuara. Jesure cuasana ucuarepanuko jũnisomanejanaa'me. Jã'ata'ni Dios maire ucuanukore ca'nivuaã mamaca'nivuaãre isija'mu. 52 Trompetavu cuhacho juhítona mai ca'nivuaã ñakocaã chami sukacheja'che teana mamaca'nivuaã sañoja'mu. Ucuaja'che jũnisosina repavu juhítona ucuanuko jũnisosica'nivuaã paana jo'e jũ'imanajañere vajurajanaa'me. Ucuauko mamaca'nivuaã sañosica'nivuaã paajanaa'me mai. 53 Mai ca'nivuaã icheja cheja pa'ica'nivuaã cho'osoja'mu. Jã'ajekuna

mai ca'nivũa jo'e jũ'imatejaca'nivũare sañoñe pa'imũ maire. Ũcuachi'a mai ca'nivũa icheja cheja paaca'nivũa jã'jusoja'mũ. Jã'ajekũna ca'nivũa jo'e jã'jumanajaca'nivũare sañoñe pa'imũ maire. ⁵⁴ Mai ca'nivũa jũni jã'jusoca'nivũajekũna mamaca'nivũare jo'e jũni jã'jumanajaca'nivũare sañojanaa'me. Jã'aja'ñe cho'ojachere kũajũ aperũmũ tocha jo'kasi'e Dios chũ'o ija'che kũache ũcuarepa ti'jñeja'mũ maire:

Jũ'iñe ũseja'mũ Dios.

Jã'ajekũna pãi chura jũnisoma'ñe pa'ijanaa'me, chiimũ Dios chũ'o aperũmũ tocha jo'kasi'e. ⁵⁵ Cheke ũcuachi'a ija'che kũamũ:

Diopi ũsekaiũna jũ'ima'ñe pa'ijanaa'me pãi.

Pãi jũ'isina vajũraijanajejũna cu'ama'mũ repanare,

chiimũ. ⁵⁶ Diopi chũ'ũna aperũmũ tocha jo'kasi'e rũa jachame pãi. Jachajũ cu'ache cho'osi'e ro'i ũcuanũko jũnisome. ⁵⁷ Jã'ata'ni Dios, Maire Paakũ Jesucristo kurususẽ'verona jũni ro'ikaisi'ejekũna, maire vasokũna jũni vajũraijanaa'me mai. Jã'ajekũna Diore pojojũ, "Re'orepamũ, Ja'kũ", chiijũ paũ. ⁵⁸ Jã'ajekũna chũ'u majarãijanajejũna mũsanũkonare chiũ chura iere chũ'vamũ chũ'u: Diore cuasache jo'kasoma'ñe cuasajũ pojojũ pa'ijũ'u Repaũ'te. Repaũ chũ'ũñe ũhasoma'ñe cho'okaijũ pa'ijũ'u. Jã'aja'ñe cho'oni cho'ote'emanajanaa'me mũsanũkona. Cho'ojũna Dios re'oja'che cho'okaija'mũ mũsanũkonare.

16

Kuri chi'i Diore cuasanare sa isijachere kɛamɛ

¹ Mɛsanɛkonapi Jerusalén vɛ'ejoopo pa'inani Diore cuasanani kuri chi'i saonu chiisi'ere asa chɛ'u Galacia cheja pa'ijooopɔ pa'inare Jesure cuasakuanupɔ chɛ'vasi'eja'che chɛ'vamɛ chɛ'u mɛsanɛkonare. Repanare ũcuachi'a mɛsanɛkonapi ũcuaja'che cho'oa'jɛ chini kuri chi'iche'te chɛ'vasi'kɛa'mɛ chɛ'u. Ija'chea'me repa: ² Mɛsanɛkona ũcuanɛko cho'oche cho'o kooche kuri romicorɛmɛ pa'iche mɛsanɛkonare isire'onɛkorɛ te'enachi'a mini care'vajɛ'u. Mɛsanɛkonapi si'arɛmɛ jɛ'aja'ne cho'oto chɛ'u mɛsanɛkona pa'icheja saisirɛmɛ kuri chi'iche peoja'mɛ. ³ Chɛ'u saisirɛmɛ mɛsanɛkonapi chekɛnare re'oja'che pa'inani jɛ'aa chɛarena Jerusalén vɛ'ejoopona saoja'mɛ chɛ'u repanare, mɛsanɛkona chi'isi'ere kurire sakaarɛ chini. Repanare saoni utija'ovana, "Chɛ'u Pabloji inare saomɛ", chiiche tocha isija'mɛ repanare, sa ñoa'jɛ chini. ⁴ Reparɛmɛ tɛ'ato, "Chɛ'upi ja'me saito na'a re'ocosomɛ", chini cuasa chekɛrɛmɛ ja'me saijacosomɛ chɛ'u. Chɛ'u saito chɛ'una'me saijanaa'me repana.

Pablo repa ku'ijachere kɛamɛ

⁵ Chɛ'u mɛsanɛkonare sani ñara chiimɛ. Jɛ'ata'ni charo Macedonia chejana saija'mɛ chɛ'u. Jɛ'achejapi mɛsanɛkona pa'icheja Corinto vɛ'ejoopo saija'mɛ chɛ'u. ⁶ Mɛsanɛkona pa'icheja sani jeerɛmɛ pa'ijacosomɛ chɛ'u. Chekɛrɛmɛ okorɛmɛ si'achetɛ'ka ja'me

pa'ija'mu chu'u musanukonare, pani pi'ni jo'e chekuchejana saiuna musanukonapi chu'uni pojoju saoa'ju chini. ⁷ Musanukonani jmamakarũ sani ja'me pa'iche'te cuhekũ chura musanukona pa'icheja saima'mu chu'u. Diopi ũsema'to na'a pa'isirumu sani jeerumu pa'ija'mu chu'u. ⁸ Chura saima'ne Efeso vu'ejoopo'te pa'ija'mu chu'u Pentecostés fiesta caraichejatũ'ka. Jã'a caraisirumuta'ni saija'mu chu'u. ⁹ Icheja pa'ina pãi Dios chu'o asaneena jainukoa'me. Jã'ajekuna Diopi cho'okaiuna repanare Ũcuau chu'ore chu'vaku pa'imũ chu'u. Jã'ata'ni chekuna chu'u chu'vache'te asacuheju cu'ache cho'ome chu'ure chu'vamanea'kũ chini.

¹⁰ Timoteo musanukona pa'icheja saito pojoju re'oja'che cho'oja kuiraju pa'ijũ'u repau'te, pojokũ paau. Maire Paaku'te chu'u cho'okaicheja'che cho'okaiũ pa'ikũ'mu repau. ¹¹ Jã'ajekuna musanukona te'eujẽ'e cuhemanejũ'u repau'te. Cuhema'ne pojoju repau chu'ure jo'e rairumu, "Re'oja'che saiũ'u", chiiju pojoju raojũ'u repau'te, ichejana chu'u pa'ichejana pojokũ rani tĩ'aa'kũ. Chekuna Jesure cuasanana'me cha'aja'mu chu'u repau'te.

¹² Chura mai majapãija'ia Apolos pa'iche'te kũara. Ija'ova chu'u chu'o i'kakũ tochasija'ova sakaijana mai majapãijanana'me sani musanukonani ñaa'kũ chini rua chu'vasi'kua'mu chu'u repau'te. Jã'ata'ni irumu saicu'akuasomu repau'te. Na'a pa'isirumu repau'te saire'orumuna saija'mu repau.

Pablo cuharepacho i'kasi'ere kũamũ

13 Mʉsanʉkonapi cu'ache cho'omaneñu chini cuasarepaju pa'iju Jesure cuasache ũhasomanejũ'ʉ. Diopi cho'okaiuna kokarekoñoã paaju vajuchuma'ñe Repauni masi cuasaju pa'ijũ'ʉ. 14 Mʉsanʉkonapi chekʉnare si'arumu cuasaju cho'oju pa'ijũ'ʉ.

15 Asarepajũ'ʉ, chu'ʉ majapãijana. Acaya cheja caku Estéfanas repaũ majapãina'me repacheja pa'inare charo Jesure cuasaju jovosi'e masime mʉsanʉkona, ũcuachi'a Jesure cuasanajeju repana chekʉnare Jesure cuasanare si'arumu re'oja'che cho'okaiche. 16 Jã'ana pa'icheja'che pa'inani repana chũ'ũñe cho'okaiju pa'ijũ'ʉ, chiimu chu'ʉ, ũcuachi'a Jesure cho'oche cho'okainare ũcuankore.

17 Mʉsanʉkonare oiu ñaache cuasakujeku Estéfanana'me Fortunatona'me Acaico'te mʉsanʉkona pa'icheja pa'inapi ichejana ratena ña pojomu chu'ʉ. 18 Repana i'kache asa vajusi'kua'mu chu'ʉ. Mʉsanʉkona ũcuaja'che repanapi chu'ʉ kuasi'ere co'i kujuna asa pojojanaa'me. Rani pa'iju chu'ure rua re'oja'che cho'okaisinaa'me repana. Jã'ajekuna repanare co'isirumu pojojũ'ʉ. 19 Jesure cuasakuanupũã Asia cheja pa'ikuanupũã ja'me chu'o saome mʉsanʉkonare. ũcuaja'che Aquilana'me Priscila Maire Paaku'te cuasanajeju chu'o saome mʉsanʉkonare, ũcuaja'che Jesuni pojaju repana vʉ'e chi'ikuanupu. 20 Icheja pa'ina Jesure cuasana ũcuankoko chu'o saome mʉsanʉkonare. ũcuachi'a mʉsanʉkona re'oja'che pa'iju sãĩñechi'a cuasaju si'arumu chẽse pojaju pa'ijũ'ʉ. 21 Chu'ʉ Pablo ija'ova tochache

chũ'usi'kũ chã'tireparo jmakarũ chũ'urepau
jũtupi tohamũ ie: ²² Maire Paakũ'te Jesucristo'te
cuasamanare Diopi cu'ache cho'oa'kũ repanare.
Maire Paakũ Jesucristo cãnaũmũ Pa'ikũji
na'mi cajea'kũ. ²³ Maire Paakũ Jesucristoji
oiũ re'oja'che cho'okaau mũsanũkonare, chiimũ
chũ'ũ. ²⁴ Mũsanũkonare Jesucristo'te cuasanare
ũcuanũkore oiũ cuasakũ'mũ chũ'ũ. Re'omũ.
Pablo

Dios Chu'o Kuaphuro
Koreguaje: Dios Chu'o Kuaphuro New Testament
copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Koreguaje

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-18

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022
87a345ac-83c6-51ad-8750-17a703f38bcc